

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 17

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЯДРЕНА И
РАДИАЦИОННА АВАРИЯ
В ОБЛАСТ ЯМБОЛ**

I. Цел на плана

Аварийното планиране е създаване на система от мерки за защита, които да бъдат приложени в случай на ядрена или радиационна авария, като основната цел е защитата на персонала, населението и околната среда от вредното въздействие на йонизиращите лъчения.

Основните правила за планиране и осъществяване на защитата в случай на ядрена или радиационна авария в Република България са установени в Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ), Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, Наредбата за радиационна защита и Наредба № 28 на Министерство на здравеопазването за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария.

Аварийните планове на всички нива се изготвят с отчитане на взаимните им връзки, като целта е постигане на единен и координиран механизъм на действие, гарантиращ ефективна защита.

Целите на плана са следните:

1. Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от ядрена и радиационна авария чрез по-добра координация и партньорство. Укрепване на връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и др., участващи в защитата при ядрена и радиационна авария, засягаща територията на област Ямбол.

2. Свеждане до минимум на неблагоприятното въздействие на ефектите от радиоактивното замърсяване върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда. Ангажираност на компетентните местни власти, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от ядрена и радиационна авария на територията на област Ямбол.

3. Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия. Насърчаване на съвместното планиране и действия за защита при ядрена и радиационна авария между отделните институции, ведомства и общности.

II. Обхват на плана

Планът за защита при ядрена и радиационна авария обхваща планиране на действията и задачите, които е необходимо да бъдат изпълнени от Щаба за изпълнение на областния план за защита при бедствия и частите на Единната спасителна система (ЕСС) с цел ефективно реагиране и се отнася за територията на област Ямбол.

III. Описание на ситуацията

Ядрена или радиационна аварийна обстановка е извънредна обстановка при извънредно събитие, която изисква предприемане на оперативни действия за ограничаване на риска или неблагоприятните последици върху здравето и безопасността на човека, качеството му на живот и имуществото, както и върху околната среда.

Ядрена авария е авария, свързана с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда или с потенциално опасно облъчване на персонала или населението, предизвикана от нарушаване на контрола и управлението на верижна реакция на делене, образуване на критична маса, нарушаване отвеждането на топлина от облъчен ядрен материал или повреждане на ядрен материал, включително ядрено гориво.

Радиационна авария е всяко непланирано събитие (включително грешка при експлоатацията, излизане от строя на устройство или съоръжение или друг инцидент с източници на йонизиращи лъчения), в резултат на което последствията не могат да се пренебрегнат от гледна точка на защитата или безопасността и което може да доведе до потенциално облъчване.

Международната скала за оценка на ядрени и радиационните събития INES (Приложение № 9) класифицира многообразието от възможни ядрени и радиационни събития и има седем степени като нулево ниво, означава липса на опасност, а 7-ма степен означава крупна авария, т.е. голямо изпускане на радиоактивен материал с обширни последствия за здравето и околната среда, изискващи извършването на планирани и допълнителни контрамерки.

Сценарий: Авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансграничен пренос на радиоактивни вещества

На територията на България е изградена една атомна електроцентрала – АЕЦ „Козлодуй“ с 2 бр. действащи ядрени реактори за производство на ел. енергия. Работи се по евентуално доизграждане и на АЕЦ „Белене“. На територията на съседните ни държави също има изградени АЕЦ.

При работа на номинална мощност в активната зона на ядрения реактор в АЕЦ се получават повече от 200 радиоактивни изотопа с период на полуразпадане от няколко секунди до 380 000 години, чиято обща активност зависи от типа на съоръжението.

АЕЦ – Козлодуй се категоризира като източник от I-ва категория съгласно Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена/радиационна авария. В зависимост от изходните събития и пътищата на развитие на аварията и от количеството освободена активност, характера на средата, в която се разпространява тази активност (пара, вода, газ и др.), аварийните обстановки съгласно горецитираната наредба се подразделят на пет класа, като е възможно да се стигне до най-тежката обстановка – „обща аварийна обстановка“, включваща реално или възможно изхвърляне на радиоактивни вещества и облъчване на персонал и население, което налага предприемане на незабавни защитни мерки за населението; при обявяване на обща аварийна обстановка се предприемат незабавни мерки за намаляване на последиците и защита на персонала и на населението.

При обявяване на обща авария в АЕЦ „Козлодуй“ дейностите по защита на населението се изпълняват от ЕСС, която включва структури на министерства и ведомства, общини, търговски дружества и еднолични търговци, центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения, юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирования

При авария се задейства външният аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“, като област Ямбол е извън зоната за аварийно планиране.

Основният поразяващ фактор извън територията на аварирала АЕЦ, каквато е територията на област Ямбол, е радиоактивното замърсяване на въздуха, растителността, почвата, водата, храните от животински и растителен произход и др., което многократно ще превиши допустимите норми.

Характерът на радиационното въздействие върху населението при авария в АЕЦ зависи от мащаба на аварията, метеорологичните условия, състава на радиоактивните продукти, изхвърляни във външната среда, както и от закономерностите на тяхното разпространение.

Радиоактивните вещества, изхвърляни в атмосферата от реактора в процеса на аварията, се разпространяват по направление на вятъра. С течение на времето те падат от облака на повърхността на земята, образувайки т. нар. радиоактивна следа. Хората,

намиращи се в радиоактивната следа в момента на преминаване на облака, могат да бъдат облъчени по различни начини:

- външно, причинено от радиоактивния облак; замърсена почва; замърсени кожа, дрехи и други лични принадлежности;
- вътрешно, причинено от вдишване на радионуклиди от замърсения въздух по следата на радиоактивния облак; вдишване на издигнали се с праха радионуклиди, които са били утаени върху почвата, върху дрехите или върху други повърхности; приемане на замърсени хранителни продукти.

Най-голяма радиационна опасност за човека имат изотопите: ^{131}I , ^{90}Sr , ^{137}Cs , ^{235}U и др.:

- Йод-131 (^{131}I) – период на полуразпадане 8 денонощия, натрупва се в щитовидната жлеза, методът за защита е насищане с нерадиоактивен йод, като за целта се използва калиев йодид KI (йодна профилактика).
- Стронций-90 (^{90}Sr) – период на полуразпадане почти 29 години, натрупва се в костите, аналог на калция, извежда се от организма чрез фекалиите, период на полуизвеждане – 17 години.
- Цезий-137 (^{137}Cs) – период на полуразпадане 30 години, аналог на калия, резорбира се в храносмилателната система – 90%, извежда се от организма чрез бъбреците, период на полуизвеждане – 110 дни.
- Уран-235 (^{235}U) – единственото атомно гориво, което се среща на Земята в естествен вид, присъства в находищата, смесен с още два естествени изотопа – Уран-238 и Уран-234, периоди на полуразпадане от 245 500 до 4,5 милиарда години, уврежда всички клетки в човешкия организъм, като се натрупва в по-голямо количество в бъбреците и в пикочния мехур.

Попадането на радиоактивни вещества в организма по инхалационен път може практически да се изключи чрез пребиваване в жилища при затворени прозорци и врати. Затова в случай на авария е крайно важно да се даде информация в минимално къси срокове, за да се осигури възможност за укриване на населението и така съществено да се намалят радиационните последствия. При аварийно облъчване на населението трябва да се предприемат действия за незабавно определяне на погълнатата и ефективната доза и за прилагане на защитни мерки.

Област Ямбол е разположена в югоизточната част на република България и заема площ от 3335,5 km². В съответствие с административно-териториалното устройство на страната област Ямбол е разделена на 5 общини. Населените места в областта са общо 109, от които 4 са градове, а останалите 105 – села. От общините с най-голяма територия е община Тунджа – 1179,9 кв. км, а най-малка е община Ямбол (90,7 кв. км), която обхваща само град Ямбол. На база тези данни може да се предположи, че в зависимост от атмосферните условия и разположението на авариралата АЕЦ времето за пренос на радиоактивни вещества до различните населени места в областта ще бъде различно. Възможно е и степента на замърсяване с радиоактивни вещества да бъде различна в различните населени места, т.е. да има по-силно и по-слабо замърсени райони.

Населението в област Ямбол е 105 429 души и за целите на плана приемаме, че цялото население ще се нуждае от прилагане на защитни мерки.

В областта най-силно развитите сектори са преработваща промишленост, земеделие, животновъдство, сладководно рибопроизводство, строителство. Освен въздуха, почвата и водата, с радиоактивни вещества могат да бъдат замърсени растителността и храните.

Сценарий: Инцидент с източници на йонизиращи лъчения

На територията на област Ямбол има лицензиран един обект, съхраняващ и използващ източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) – Митнически пункт Лесово. За откриване на контрабандна стока се използват детектори с вградени радиоактивни източници. В зависимост от възможността за контрол на процесите при авария и тежестта на последиците от нея и за целите на аварийното реагиране аварията в обекти, в които се извършват дейности с източници на йонизиращи лъчения, се класифицира в клас „Локална аварийна обстановка“ и в клас „други аварийни ситуации“.

При работа с детекторите с източници на йонизиращи лъчения за откриване на контрабанда са възможни следните аварийни ситуации:

- ✓ механични. повреди върху корпуса на уреда, в резултат на което се е заклинил подвижният затварящ екран на радиоактивния източник;
- ✓ тежки механични разрушения на уреда (в резултат на силен удар или смачкване), при което съществува вероятност за нарушаване на херметичността на капсулата, в която се намира радиоактивния източник, и от там за радиоактивно замърсяване на околната среда;
- ✓ пожар на работното място и/или в помещението за съхранение на детектора, когато уредът е засегнат от пожара;
- ✓ кражба или загубване на уреда;
- ✓ облъчване на едно или повече лица над нормата.

При транспортиране на детекторите за откриване на контрабанда са възможни следните аварийни ситуации:

- ✓ повреда в транспортното средство, която не може да бъде отстранена със собствени сили;
- ✓ тежки механични разрушения на уреда в резултат на пътнотранспортно произшествие, при което съществува вероятност за нарушаване на херметичността на капсулата, в която се намира радиоактивният източник, и от там за радиоактивно замърсяване на околната среда;
- ✓ пожар в транспортното средство, с което се пренася детектора, и когато уредът е засегнат от пожара;
- ✓ кражба на уреда по време на почивките при транспортирането поради небрежност на превозващия персонал;
- ✓ облъчване на едно или повече лица над нормата по време на транспортирането.

Инцидент с ИЙЛ на територията на област Ямбол може да възникне и при нелегален трафик, превоз или друг инцидент с радиоактивни източници.

При избран сценарий с разхерметизиране на ИЙЛ е застрашено населението, инфраструктурата и околната среда в зоната на инцидента и около него, като големината на засегнатата територия зависи от активността на източника. Основните възможности за радиационно облъчване биват:

- ✓ външно облъчване от опасен закрит ИЙЛ в близост до него (едно или повече облъчени лица);
- ✓ външно облъчване от открит ИЙЛ в близост до него и неправилно боравене (едно или повече облъчени лица);
- ✓ вътрешно облъчване от открит ИЙЛ в непосредствена близост до него и неправилно боравене – вдишване, поглъщане и замърсяване на части от тялото (кожата, косата, очите и др.), дрехите и оборудването (едно или повече облъчени лица);
- ✓ от разхерметизиран закрит източник.

При определянето на риска се отчита:

- ✓ вида на радиоактивния материал (ядрен материал или радиоактивно вещество);
- ✓ вида на лъчението (алфа-, бета-, гама- лъчение или неутронно лъчение);

- ✓ периода на полуразпад, енергията и активността на източника, мощността на дозата;
- ✓ вида на радиоактивния източник – закрит, открит, ампула (течен), химичен състав, токсичност и др.;
- ✓ състоянието на опаковката, ако има такава.

В резултат на радиоактивното замърсяване е възможно:

- ✓ многократно превишаване на естествения радиационен фон;
- ✓ вътрешно облъчване на населението от вдишваните радиоактивни аерозоли, поглъщане и проникване през кожата (при радиоактивно замърсяване на неувредена и/или увредена кожа и дрехите);
- ✓ замърсяване на почвата, сградите, растителността, водата, въздуха и храните.

IV. Приети условия за планиране, основани на описаните ситуации:

1. Прието е, че при авария в АЕЦ с пренос на радиоактивни вещества цялото население на областта ще бъде засегнато в една или друга степен.

2. Прието е, че предвид големината на площта, на която е разположена област Ямбол, радиоактивното замърсяване ще настъпи по различно време и с различна интензивност в отделните населени места. Във връзка с това планирането на реагирането е насочено към осъществяването на защитни действия с приоритет в засегнатите най-рано по време населени места и в най-голяма степен като дозово натоварване.

3. Прието е, че ще възникнат проблеми с извършването на радиационно разузнаване, тъй като постове за радиационен мониторинг в общините разполагат само с по един уред.

4. Прието е, че предвид отдалечеността на територията на област Ямбол от АЕЦ „Козлодуй“ няма да се наложи евакуация на населението. Въпреки това условие, в плана са засегнати някои аспекти на евакуацията.

5. Прието е, че радиоактивно замърсяване на територията на областта може да възникне и при дейности с ядрени материали и радиоактивни източници, които могат да доведат до възникване на авария на място, което предварително не може да бъде предвидено и определено.

6. Прието е, че предвид наличието на ГКПП – Лесово на територията на област Ямбол, инцидент с ИЙЛ може да възникне на територията на граничния пункт при нелегален трафик или превоз на радиоактивни източници.

V. Последователност на действията

1. Оперативна готовност

1.1. Предупреждение и оповестяване

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на населението при ядрена и радиационна авария се определят с Наредбата за условията и реда за функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г. (Обн. ДВ, бр. 20 от 2012 г.).

Дежурните в ОЦ на РДПБЗН - Ямбол, оперативният дежурен на ОДМВР, дежурните по областен и общински съвети за сигурност, получават информация за мястото на ядрената или радиационна авария, за очакваните последствия, има ли пострада-

ли и др., като я обменят помежду си. Информацията може да бъде получена от НОЦ - ГДПБЗН, ЕЕНСП - 112, свидетели и др.

ОЦ на РДПБЗН уведомява областния управител, кметовете на засегнатите общини и компетентните съставни части на Единната спасителна система, като координира по-нататъшната дейност на основата на стандартна оперативна процедура (Приложение № 1).

Компетентните съставни части на ЕСС, отговорни за изпълнение на дейностите при радиационна и ядрена авария – РЗИ, РДПБЗН, ОДМВР, ЦСМП, БЧК, кметове на засегнати общини, ОДБХ, РИОСВ, ВиК ООД привеждат в готовност силите и средствата за реагиране.

При техническа неизправност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, дежурният по Областен съвет за сигурност оповестява по телефона личния състав на областния щаб по разпореждане на Областния управител (Приложение № 4 към основния план).

1.2. Време за привеждане в готовност

Дежурните екипи на РДПБЗН, ОДМВР и ЦСМП поддържат постоянна оперативна готовност и работят на непрекъснат сменен режим.

Времето за привеждане в готовност на останалите структури в работно време е „Ч“+30 минути, а в извън работно време – „Ч“+90 минути.

2. Ред за активиране на плана.

Областният управител със заповед (Приложение № 11 към основния план) обявява бедствено положение за цялата или за част от територията на областта въз основа на получена информация, че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие (ядрена или радиационна авария) и е изпълнено условието по чл. 48, ал. 3 от ЗЗБ. С обявяването на бедствено положение се въвежда за изпълнение планът за защита при ядрена и радиационна авария и започва работа областният щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия (ПЗБ) на област Ямбол.

Цялата дейност по защитата от облъчване на населението на територията на областта при авария в АЕЦ се провежда от областния и общинските щабове. Областният управител със своя щаб ръководи дейността при радиационно замърсяване, изисква и отдава разпореждания от и към кметовете или техните щабове и другите държавни органи на територията на областта, без да изземва техните функции. Освен с общинските щабове, областният щаб взаимодейства с Националния щаб, ако при създалата се ситуация е сформиран такъв.

3. Определяне на защитни действия

Целта на защитните действия е своевременно и адекватно да се реагира на опасността, като се минимизира рискът от облъчване на населението и замърсяването на околната среда.

Областният щаб за изпълнение на ПЗБ извършва следните действия:

3.1. Анализ на възникналата заплаха

Анализирането на създадената ситуация е свързано с осигуряване на необходимата информация за радиационната и метеорологична обстановка в страната, областта и общините чрез наличните технически средства и системи за радиационен мониторинг.

Информация за радиационната обстановка се получава от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на Република България и от постове за радиационно наблюдение и оповестяване. В област Ямбол има седем поста за радиационно наблюдение – 4 от тях са в гр. Ямбол,

а останалите три са по един в общините Елхово, Стралджа и Болярово. Те извършват ежедневно измерване на радиационния фон с рентгенометри-радиометри РР-51М, с изключение на този в ОЦ в РДПБЗН – Ямбол, който разполага и с други уреди. РДПБЗН – Ямбол поддържа допълнително количество рентгенометри-радиометри РР-51М и при усложнена радиационна обстановка могат да се организират мобилни екипи от общински служители, които са обучени да извършват измервания с тези уреди, така че по-голяма територия от областта да бъде обследвана за радиационно замърсяване. При необходимост ще се иска помощ от съседни области, Въоръжените сили на МО и Националния щаб.

Данни за очакваното дозово натоварване на населението се изискват от РЗИ – Ямбол.

3.2. Избор на защитни действия

Защитните мерки за населението и околната среда се прилагат с отчитане на критериите, определени в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, Наредбата за радиационна защита и Наредба № 28 на Министерство на здравеопазването. Осигуряването на неотложните защитни мерки се извършва:

- възможно най-рано във времето;
- при едновременно прилагане на повече от една защитна мярка.

На база очакваното вредно въздействие и анализа на ситуацията областният щаб набелязва изпълнението на съответните защитни мерки и действия. В случай че Националният щаб е излязъл с избор на защитни действия, те се изпълняват от областния щаб, като се допълват и съобразяват със специфичните особености на общините в област Ямбол.

Основните видове неотложни защитни мерки, които трябва да бъдат приложени незабавно в първите часове след възникването на ядрена или радиационна аварийна обстановка, са:

- уведомяване;
- деконтаминация на пострадалите и допълнителни изисквания към обществената и личната хигиена;
- индивидуален и радиационен мониторинг;
- ограничаване и контрол на достъпа в местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества, включително ограничаване на консумацията на хранителни продукти, които са потенциално замърсени с радиоактивни вещества;
- защита на дихателните органи;
- използване на защитни облекла;
- укриване;
- йодна профилактика;
- евакуация.

Освен тези мерки в случай на аварийна обстановка се прилагат и дългосрочни защитни мерки, чиято продължителност може да бъде седмици, месеци или години. Основните видове дългосрочни защитни мерки са:

- преселване (временно или постоянно);
- ограничаване потреблението на хранителни продукти и фуражи, замърсени с радиоактивни вещества;
- дезактивация на места и райони, замърсени с радиоактивни вещества, и на имущество, както и ограничаване на ползването им;
- възстановителни работи за нормализиране на условията за живот в засегнатите райони.

3.3. Определяне на предупреждението за населението

При радиационна авария населението в областта се предупреждава за развитието на ситуацията, за предприетите от областния щаб защитни мерки и получава указания за поведение и действие чрез средствата за масова информация и/или системата за ранно известяване BG Alert.

Обществените електронни средства за масово осведомяване – Българско национално радио (БНР) и Българска национална телевизия (БНТ) и операторите, разпространяващи радио и телевизионни програми с национално покритие, осигуряват възможност за предоставяне на ефир по всяко време на денонощието чрез преки включвания на отговорните институции или за излъчване на предварително подготвени емисии.

Всички медии разпространяват официалната информация, необходима за защитата на населението, незабавно, без изменение на съдържанието и смисъла.

Пресцентърът на областта публикува информация за радиационната авария на интернет страницата на областта и се подготвя кратко съобщение до медиите.

Осъществява се контакт с Държавната агенция за закрила на детето съгласно Алгоритъм за действие при бедствия с деца – проект (Приложение № 14 към основния план).

3.4. Определяне на план за действие

Ръководителят на секция „Планиране“ в областния щаб отговаря за подготовката на План за действие (Приложение № 3) въз основа на анализа, доклада за ситуацията и съобразно предложените от щаба решения. Планът за действие и всяка последваща негова актуализация се одобряват от областния управител/ръководителя на щаба.

Планът за действие се разпространява до всички участващи в реагирането длъжностни лица и структури, на които са възложени задачи за изпълнение. Ръководителят на секция „Операции“ (лицето, определено със заповед за ръководител на операциите), участва в разработването на оперативната част от Плана за действие.

Секция „Логистика“ отговаря за осигуряването на техника, съоръжения, материали, услуги и други необходими ресурси и води отчет на използваните ресурси.

Примерен План за действие при ядрена или радиационна авария е даден в Приложение № 4.

4. Предупреждение и оповестяване на населението

Извършва се чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване, чиято основна цел е уведомяване на населението в цялата страна за възникнали бедствия и аварии, включително и за ядрена или радиационна авария. Системата се поддържа от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН) към МВР.

Непосредствено след възникване на авария в АЕЦ „Козлодуй“ с възможни радиационни последици извън границите на площадката на централата, Главният дежурен на АЕЦ (ГДАЕЦ) уведомява населението в 30-километровата зона около АЕЦ „Козлодуй“ чрез изградената автоматична система за оповестяване. Уведомяват се и оперативните дежурни на компетентните държавни органи (Министерство на вътрешните работи, Министерство на енергетиката, Агенцията за ядрено регулиране) и оперативните дежурни служители на общини Враца, Монтана, Козлодуй и Мизия. Останалата част от населението се уведомява от ГДПБЗН чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване.

Указанията към населението за прилагане на защитните мерки, разпоредени от Националния щаб, се дават чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване, системата за ранно известяване BG Alert (Приложение № 6 към основния план), Българската национална телевизия и Българското национално радио.

Информирането на населението за развитието на аварията, възможните последици, предприетите защитни мерки, както и друга информация, се осъществява чрез

медиите за масово осведомяване. Информацията се предоставя от междуведомствената информационна група, формирана към Националния щаб.

При възникване на ядрена или радиационна авария на населението се дават следните общи указания с цел ефективно прилагане на определените защитни мерки:

- Запазете спокойствие и не предприемайте панически действия, защото компетентните органи са в състояние и ще направят всичко необходимо да осигурят вашата защита.
- Включете вашите телевизионни приемници и/или радиоприемници за получаване на последваща информация (Българска национална телевизия и Българско национално радио).
- Изпълнявайте стриктно дадените указания относно мерките за радиационна защита.
- Не предприемайте йодна профилактика (поглъщане на таблетки калиев йодид) без разпореждане. Самоволното поглъщане на йод под каквато и да е форма може да навреди на здравето ви.
- Не предприемайте евакуация без разпореждане. Самоволното и неорганизирано напускане на засегнатото от аварията населено място, без отчитане на посоката на разпространение на радиоактивните вещества, води до риск за вашето здраве.

• Изпълнявайте стриктно указанията на компетентните органи за употребата на хранителни продукти до окончателното ликвидиране на последствията от аварията.

В обобщение: Оповестяването на населението в област Ямбол при ядрена или радиационна авария се извършва чрез сиренно-оповестителната система, системата BG Alert, средствата за масово осведомяване, интернет страницата на областта и общините, кметове и кметски наместници, директори на училища, медиатори или чрез озвучителни средства, монтирани на автомобилите на общините, ОДМВР и РДПБЗН.

Областният щаб и в частност Отговорникът за публична информация организират предупреждението на населението за радиационна или ядрена авария и предоставят на местните медии указания и препоръки за предприемане на мерки за защита и поведение на населението (Приложение № 5).

7. Изпълнение на защитните действия

При възникване на авария с възможни радиационни последствия за населението и околната среда, защитните мерки се прилагат с отчитане на прогнозните оценки за потенциални изхвърляния на радиоактивни вещества и наличните данни от извършени измервания.

Практическите цели на аварийното реагиране са:

- установяване на контрол върху развитието на аварийната обстановка;
- ограничаване и/или ликвидиране на последиците от аварията;
- предотвратяване на възникването на детерминистични ефекти за персонала и населението (*"детерминистичен ефект" е увреждане на здравето от въздействие на йонизиращо лъчение, което може да възникне над определено прагово ниво на дозата, като тежестта на проявения вреден ефект (реакцията на облъчена тъкан или орган) се увеличава с нарастване на получената доза*).
- своевременно и подходящо третиране на облъчените лица;
- намаляване на вероятността от възникване или ограничаване, доколкото е практически възможно, възникването на стохастични здравни ефекти за населението (*"стохастичен (вероятностен) ефект" е вреден за здравето ефект от въздействието на йонизиращо лъчение, за който се приема, че няма праг на дозата и вероятността за възникване е пропорционална на получената доза, като тежестта на вредния ефект не зависи от дозата*).
- предотвратяване или ограничаване, доколкото е практически възможно, възникването на нерадиационни рискове за персонала и населението, като отделяне на токсични вещества при пожар, взривове, наводнения, срутвания и др.;
- опазване, доколкото е практически възможно, на имуществото;

- подготовка за възстановяване на социалния и икономическия живот.

За изпълнение на тези цели органите на изпълнителната власт трябва да осигурят по всяко време при аварийна обстановка:

- достъп на аварийните екипи до всички зони на аварийното планиране;
- инженерна поддръжка на аварийните екипи;
- достъп до експертна консултация на органите на изпълнителната власт с отговорности по прилагане на плана;
- поддържане в изправност на средствата за измерване и метрологичния им контрол;
- транспортни средства и оборудване за изпълнение на мерките за защита на населението и за аварийните екипи;
- резерв от средства за дезактивация, храни и облекла, индивидуални средства за защита и други материали за прилагането на външния аварийен план;
- всички необходими технически средства за работата на аварийните екипи и за защита на членовете им, включително тяхната поддръжка.

5.1. Наблюдение на процеса по изпълнението на защитните действия

Наблюдението на процеса по изпълнение на защитните действия се извършва от всички органи за управление, участващи и привлечени за оказване на помощ във възникналата ситуация.

Областният щаб за изпълнение на ОПЗБ следи за правилното организиране и координация на действията на ведомствата и организациите на местната изпълнителна власт, както и на юридическите лица и едноличните търговци, на които с оглед на тяхната дейност са възложени дейности при създадената аварийна обстановка. Наблюдават се резултатите от приложените мерки за овладяване на създадената ситуация, доколко те дават очаквания ефект и има ли нужда от предприемане на други такива.

Общинските щабове за изпълнение на ОПЗБ информират Областния управител, а Областният щаб от своя страна докладва на Националния щаб за хода на провежданите защитни мероприятия, информират се медиите и населението за развитието на аварийната обстановка, за мерките за нейното ограничаване и овладяване и за необходимите защитни мерки и действия на населението.

По време на аварийната обстановка всички последици, както и ефективността на намесата, се оценяват и документират.

5.2. Контрол на достъпа и отцепване на опасната зона

Местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества, се ограждат, обозначават и дезактивират, когато това е възможно. Достъпът и отцепването на опасната зона се организира и осъществява от органите на ОДМВР и РДПБЗН.

За предотвратяване разпространението на замърсяване с радиоактивни вещества:

- хора, животни, транспортни средства, материали, технически средства и други предмети, замърсени с радиоактивни вещества, напускат местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества, само след деконтаминация;
- извън тези случаи напускането на местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества, се разрешава, когато хората и предметите, замърсени с радиоактивни вещества, се изолират по начин, който възпрепятства разпространението на радиоактивни вещества;
- в случаите, когато е необходимо извършването на спешни животоспасяващи мерки, пострадалите лица, замърсени с радиоактивни вещества, се извеждат от местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества, под непрекъснат медицински контрол и индивидуален мониторинг.

- животните, замърсени с радиоактивни вещества, обитават специално обособени места.

5.3. Деконтаминация на пострадалите и допълнителни изисквания към обществената и личната хигиена

В зависимост от условията на закрепване на радиоактивните вещества се различават повърхностни и дълбочинни радиоактивни замърсявания. Възможно е обемно замърсяване на газова и течна среда.

Населението и личният състав на действащите сили могат да бъдат замърсени с радиоактивни вещества при утаяване на радиоактивния облак или при преминаване през замърсен участък, както и при работа със замърсени предмети и техника.

5.3.1. Деконтаминация (дезактивация) е отстраняване или намаляване на нивото на радиоактивно замърсяване с физични или химични средства.

Деконтаминацията на хора (санитарна обработка) при радиационна авария се заключава в отстраняване или намаляване на нивото на радиоактивните вещества, попаднали върху тялото и облеклото.

Отстраняването или намаляването на радиоактивно замърсяване от някаква повърхност или среда (транспортни, технически и материалните средства, хранителни продукти, сгради, местност и др.) се нарича още *дезактивация*.

Деконтаминацията и дозиметричният контрол се извършват от силите на РДПБЗН, здравните органи, В и К, ОДБХ (за животни, хранителни продукти и др.), като се привличат сили и средства от общините (доброволци, служби БКС и др.). При необходимост може да се включат военни формирования, фирми и ЕТ, разполагащи с подходяща техника.

➤ Деконтаминация (санитарна обработка) на пострадали

В зависимост от обстановката, наличното време и средства, деконтаминацията на хората бива частична и пълна като за целта се развърща пункт за деконтаминация. Санитарната обработка се извършва при излизане от замърсения район (на границата чиста – замърсена зона), но ако обстановката налага може да се проведе и в замърсения район, като в този случай е задължително след напускане на замърсената местност да се проведе отново санитарна обработка.

След излизане (извеждане) от зоната на радиоактивно замърсяване е необходимо колкото се може по-бързо да се проведе *частична деконтаминация* на хората, т.е. да се отдели радиоактивния прах от обувките, дрехите, средствата за индивидуална защита, от откритите части на тялото и лигавицата на очите, гърлото и устата.

При частичната деконтаминация трябва внимателно да се снемат дрехите (средствата за защита на дихателните органи не се свалят), да се застане с гръб към вятъра (за избягване попадането на радиоактивен прах при следващите действия) и да се изтърсят. Горни дрехи могат да се избършат с мокра кърпа. Обувките се почистват с навлажнена кърпа и/или четка. Последователно се обработват индивидуалните средства за защита. Измиват се с чиста вода откритите части на ръцете и шията, сменя се ИСЗ на дихателните органи и щателно се измива с чиста вода лицето, изплакват се устата и гърлото. Целият процес на деконтаминация е съпроводен с регулярен радиационен контрол.

След завършване на деконтаминацията използваните материали се събират на предварително определеното място и впоследствие се третира по подходящ начин.

Пълната деконтаминация се провежда в незамърсени райони. Тя се заключава в измиването на цялото тяло с вода и сапун, със задължителна смяна на бельото и на горното облекло. За извършване на пълна санитарна обработка се развърща санитарно-пропускателен пункт (сектори – за леко пострадали, за тежко пострадали, за деца, за домашни любимци).

Санитарната обработка е ефективна само когато се проведе в първите 2-3 часа след заразяването.

След измиването се прави дозиметричен контрол и ако замърсяването не е паднало под допустимите норми се извършва повторна обработка.

➤ Деконтаминация (дезактивация) на материални средства, продукти и местности

Замърсяването на различните материални средства, продукти и местности може да ги направи за дълго време източник за поразяване на хората и животните. Затова една от най-важните задачи за ликвидиране на последствията и провеждането на спасителни дейности при радиационна авария е дезактивацията на замърсените обекти. В зависимост от приложените методи тя бива:

- механична – измитане, изчеткване, изтупване, измиване с вода, отстраняване на замърсения слой, насипване с изолиращ слой, изолация на замърсения обект;
- физикохимична – използват се специални вещества, наречени дезактиватори.

Дезактивацията се извършва частично и пълно в хода на изпълнение на задачата, като пълната – не по-късно от 3-5 часа след замърсяването.

Изборът на метод за деконтаминация на замърсени с радионуклиди **терени** се определя от:

- предназначението им (пътища, улици, дворове, промишлени площи, обработваема земя);
- вида на повърхността им (покритие – асфалт, бетон, паваж, тревиста растителност и т.н.);
- характера на радиоактивното замърсяване.

Ако подлежащите на третиране терени са с гладки и твърди повърхности (асфалтирани, бетонирани), дезактивацията се извършва чрез измиване със силна струя вода (деконтаминиращ разтвор). Предварително се провеждат нужните организационни и технически мероприятия за събиране на отпадните води, които са замърсени.

За **техническите и транспортни средства** дезактивацията бива частична и пълна. При частичната се отстраняват радиоактивните вещества само от отделни открити части на обектите или от такива, с които се влиза най-често в съприкосновение. Извършва се чрез изтупване, изчеткване или избърсване с влажна кърпа. Пълната се извършва на специално оборудвани за целта площи. Важно е процедурите да се изпълняват в точна последователност: сваля се товарът и подвижното оборудване (вкл. покривалото на товарния отсек); почиства се ходовата част от калта и други видими замърсявания; по подходящ начин се обработват последователно външните, а след това вътрешните повърхности. Особено щателно трябва да се обработят каросерията, капакът, двигателят, радиаторът. Деконтаминира се чрез ръчно или механично измиване със силна струя вода (деконтаминиращи разтвори). При невъзможност за измиване се прави намокряне, за да не се вдига радиоактивен прах. Обзавеждането на кабината и вътрешните части се деконтаминират чрез избърсване с кърпи, напоени с деконтаминиращ разтвор, както и чрез изсмукване на радиоактивния прах с помощта на прахосмукачка с воден филтър или резервоар.

За дезактивация на **сгради, жилищни и работни помещения** се спазват някои правила. Покривът и външните стени на сградите се обливат със силна струя вода (деконтаминиращи разтвори). Предварително трябва да се обезпечи събирането на замърсените отпадъчни води. При необходимост външните стени се почистват допълнително чрез снемане на част от външния слой на мазилката, като се използват механични или комбинирани методи. Вътрешните стени се забърсват с навлажнени кърпи (тампони) с вода или дезактивирани разтвори. Почистването става отгоре надолу, за да се избегне вторичното замърсяване на почистени вече участъци от стичащата се замърсена вода. Латексът се измива с четка с деконтаминиращ разтвор и след това с вода.

Подът се почиства последен, измива се с деконтаминиращ разтвор и с вода, като се използва четка. При почистването на стените, дограмата и пода може да се използва и тиксо, особено на местата, където проведената деконтаминация е неефективна.

5.3.2. Допълнителни изисквания към обществената и лична хигиена

На населението се дават допълнителни указания и препоръки за лична и обществена хигиена, деконтаминация и защита на здравето. Те се разпространяват чрез медиите, интернет страниците на областта и общините, кметове и кметски наместници, директори на училища, медиатори и др., като имат следния характер:

- ✓ Спазване на лична хигиена чрез ежедневно къпане и измиване на ръцете старателно, особено преди хранене. При влизане в жилището обувките се събуват и се свалят връхните дрехи, като се съхраняват отделно, за да не се допусне замърсяване на жилището.

- ✓ Проветряването се извършва само при тихо време и през мокър тензук или друго парче плат, като не се мете и не се тупа. Почистването на жилището се извършва ежедневно с влажна кърпа или с прахосмукачка с воден филтър. Препоръчва се често изпиране на дрехите и спалното бельо, които не трябва да се сушат на открито.

- ✓ Не се консумират хранителни продукти, за които е обявена временна забрана, а само трайни и консервирани храни. От менюто се изключват листните зеленчуци и прясното мляко, за децата се използва сухо мляко. Спазват се указанията на компетентните органи за обработка на храната – добро измиване, белене, накисване, изхвърляне на първата вода при варене и др. Хранителните продукти и ястията трябва да се съхраняват в подходящи опаковки и съдове, в закрити помещения.

- ✓ Вода за питейни и домакински нужди се използва само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода. Кладенците се защитават от радиоактивен прах чрез покриване с полиетиленово фолио.

- ✓ Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. По възможност се ограничава престоя и пътуванията навън, като не се предприемат излети и разходки сред природата. Не се сяда на тревата и другите зелени площи. Къпането в открити водоеми е забранено.

- ✓ Препоръчва се често миене на улици, площадки и тротоари. Дворовете не се метат, а се оросяват със струя вода тревните площи и пътеките около жилищните сгради.

- ✓ Ограничава се транспортният трафик и се прави оценка на целесъобразността от провеждане на масови мероприятия на открито.

5.4. Дейности по осъществяване на радиационен мониторинг на компоненти на жизнената среда. Индивидуален и радиационен мониторинг.

Радиационен мониторинг е измерване на радиационни параметри на работното място и околната среда за целите на оценка или контрол на облъчването, както и тълкуването на резултатите.

В Република България се извършва непрекъснат мониторинг на гама-фона от 5 ведомства:

- Изпълнителна агенция по околна среда към МОСВ поддържа Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на гама-фона (BULRaMo система);

- Национален център по радиобиология и радиационна защита към МЗ извършва измерване на гама-фон в една точка;

- Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" към МВР получава данни от измерването на гама-фона от 335 поста, разположени в общински администрации и от 28 поста, разположени в областни администрации;

- АЕЦ “Козлодуй” измерва гама-фона чрез Автоматизирана информационна система за външен радиационен контрол (АИСВРК), която е обединена с BULRaMo системата и чрез Автоматизирана информационна система за радиационен мониторинг (АИСПМ) „Катрин“;

- Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика (ИЯИЯЕ) към БАН извършва измервания на вр. Мусала и в 7 точки на територията на института и изследователския реактор.

ИАОС изготвя и публикува ежедневен бюлетин с данните за състоянието на радиационния гама-фон в пунктове от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон.

При радиационна авария, освен непрекъснатия радиационен мониторинг, се предприемат допълнителни измервания на гама-фона и повърхностното замърсяване с всички налични технически средства за измерване. Целта е да се направи оценка на обстановката и да се вземат решения за намаляване на радиационното въздействие върху персонала, населението и околната среда, както и да се оцени прогнозираната доза на населението, членовете на аварийните екипи и лицата, участващи в изпълнението на защитните мерки.

По указания на Областния щаб постове за радиационно наблюдение в областта засилват честотата на измерванията (напр. на всеки 30 мин. или 1 час, в зависимост от мащаба на аварията или инцидента). Предполага се, че ще се наложи да се получат допълнително рентгенометри-радиометри от РДПБЗН, за да се правят измервания в различните населени места на териториите на общините, както и в районите на почивните бази и други туристически обекти.

Радиационен мониторинг на замърсяването с радиоактивни вещества на животни, хранителни продукти, води, селскостопанска продукция, фуражи и почви се извършва от органите на МЗ, МОСВ и МЗХ.

Индивидуалният мониторинг е от особена важност за лицата от аварийните екипи и тези, които изпълняват задачи в замърсена зона.

Извършва се непрекъснат контрол на облъчването на членовете на аварийните екипи, персонала и населението в съответствие с конкретните обстоятелства и от здравните органи се определя и оценя дозата на облъчване.

Контролът на дозите на облъчване на силите, участващи в аварийните дейности, се осъществява с помощта на индивидуални дозиметри. В случай че не може да се извърши пряко измерване на дозите, се използват разчетните методи, отчитащи мощността на дозата и времето за престояване в зоната. За оперативен контрол на получаваните дози от органите за управление и силите се използват прякопоказващи дозиметри. Данните за получените дози се записват в специален дневник за дозиметричния контрол. Аварийните екипи постоянно следят своите индивидуални дози на облъчване и при достигане на установените контролни граници незабавно напускат района на аварийната обстановка. За всички членове на аварийните екипи се осигуряват индивидуален мониторинг и медицинско наблюдение, като за това отговаря ръководителят на всеки аварийен екип.

Индивидуалната ефективна доза, получена от членовете на аварийните екипи и специализираните медицински екипи, не може да превишава нормативно определените стойности в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария. Границата на нормативно определената доза може да бъде превишена само в случаите, когато се налага да се предприемат действия за спасяване на човешки живот от лица доброволци, които предварително са информирани за риска от облъчването

Контролът за облъчването на населението се осъществява от здравните органи.

Данните от индивидуалния и радиационния мониторинг се събират, обработват и оценят с цел прогнозиране развитието на радиационната обстановка.

5.5. Укриване

За намаляване на вредните последици при радиационна авария е от особена важност в първите часове/дни на преминаването и отлагането на радиоактивния облак населението да се укрие в подходящи помещения.

В област Ямбол има изградени 4 бр. скривалища, от които 3 бр. са от III категория (колективното средство за защита (КСЗ) е в лошо техническо състояние и за привеждането му в готовност за използване по предназначение са необходими финансови средства и извършване на СМР) и 1 бр. от IV категория (обектът е неизползваем, като за възстановяването му са необходими значителни по обем СМР и финансови средства).

Ведомствените противорадиационни укрития (ПРУ) на територията на областта са 11 бр. от I (КСЗ е в добро техническо състояние и може да се приведе в готовност за използване по предназначение веднага (при работа на въздухоснабдителната система в режим на чиста вентилация) и II категория (КСЗ е в удовлетворително състояние и може да се приведе в готовност за използване по предназначение в кратък срок (до 1 седмица) с влягане на незначителни финансови средства) и 22 бр. от III и IV категория.

Отделно за укриване на населението има регистрирани ПРУ – етажна собственост, както следва:

- община Ямбол – 662 бр. с капацитет 33 460 души;
- община „Тунджа“ – няма;
- община Елхово – 87 бр. с капацитет 3902 души;
- община Стралджа – 13 бр. с капацитет 450 души;
- община Болярово – 10 бр. с капацитет 410 души.

На хълм „Боровец“ в град Ямбол има бомбоубежище от галериен тип с капацитет 300 души.

Капацитетът на изградените колективни средства за защита е крайно недостатъчно за укриване на цялото население в областта, а състоянието на повечето от тях не отговаря на изискванията на Наредба за реда за изграждане, поддържане и използване на колективните средства за защита, Обн. ДВ. бр. 23 от 27 Март 2009 г., изм. и доп. ДВ. бр. 16 от 19 Февруари 2013 г. Същите не са обслужвани и не са правени технически изпитания на оборудването в тях от повече от 20 години (след закриване на техническата работилница в Пловдив и щата за механик на защитни съоръжения). Отчитайки тези факти, предполага се, че за укриване на населението ще се използват приспособени херметизирани помещения от жилищния и стопанския сектор.

При подготовката на жилищните и стопански помещения за използване като укрития се извършва следното:

- затварят се плътнo прозорците, вратите и другите външни отвори;
- допълнително се уплътняват и херметизират чрез облепване на рамките на прозорците и вратите с хартиени и пластмасови лепенки (тиксо) и други изолационни материали, подготвени предварително;
- вентилационните системи и комините се изключват.

При необходимост от проветряване на помещенията (при продължителен престой) на вентилационните отвори (вратите) се поставят овлажнени филтриращи завеси от памучен плат.

5.6. Защита на дихателните органи и използване на защитни облекла

За защита на населението от радиоактивния прах и аерозоли могат да се използват маски, които отговарят на EN 149:2001 и се класифицират в три групи, в зависимост от способността им да сепарират праховите замърсявания от вдишания въздух:

FFP1 до 80%; FFP2 до 94%; FFP3 до 99%. Маските осигуряват защита от прах и аерозоли до 0,5 микрона.

В Приложение № 6 са посочени наличните количества противогази, респиратори и др., които се съхраняват в складовите бази на територията на областта. Същите не са в добро състояние, поради това, че са остарели физически и морално. Предвидено е осигуряването на респираторни маски за населението, съгласно сключени споразумения. Работещото население се осигурява от работодателите.

Дейността по раздаването на индивидуални средства за защита (ИСЗ) на населението (деца, ученици и неработещо население) е предмет на общинските планове за защита при бедствия (пример: община „Тунджа“ – Приложение № 11).

Личният състав на силите, привлечени за спасителни, евакуационни, защитни и ликвидационни работи, както и доброволците се осигуряват от работодателя с полагащите им се противогази, специални филтри за радиоактивен йод и средства за йодна профилактика, респиратори, защитни облекла, защитни чорапи и ръкавици. Използването на индивидуални защитни средства от членовете на аварийните екипи се извършва съгласно Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването.

5.7. Йодна профилактика

Йодната профилактика е превантивна защитна мярка с цел да не се допусне увреждане на здравето на хората в резултат на натрупването на радиоактивен йод в щитовидната жлеза при възникване на ядрена или радиационна авария.

Йодна профилактика се извършва чрез приемане на таблетки, най-често калиев йодид (KI), съдържащи стабилен (нерадиоактивен) йод. По този начин предварително се насища (блокира) щитовидната жлеза със стабилен йод и се предотвратява попадането на радиоактивен йод в нея при дишане или поглъщане на вещества (храна, мляко, вода), замърсени с радиоактивен йод.

Йодната профилактика, като защитна мярка, се извършва съгласно Критериите за прилагане на защитни мерки, заложи в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването.

Йодната профилактика не се прилага самоволно. Тя се извършва само по указание на Министерството на здравеопазването и се провежда най-малко два часа преди началото на замърсяване, достигащо критерии за прилагане на йодна профилактика.

Дозировката на калиевия йодид при прилагане на йодна профилактика е дадена в Приложение № 7.

Таблетките калиев йодид се приемат съгласно инструкцията за употреба на производителя, приложена в опаковката.

Разчетът за наличните препарати за йодна профилактика е посочен в Приложение № 8, а организацията за раздаването на йодните таблетки по населени места е предмет на общинските планове за защита при бедствия (пример: община „Тунджа“ – Приложение № 11).

В изпълнение на задълженията си по чл. 65, ал. 1 от ЗЗБ кметовете на общини предоставят информация на областния управител за планираните разчети и изпълнението на процедурата за раздаване на калиев йодид.

Освен йодна профилактика, за ограничаване на облъчването на населението могат да се предприемат и други превантивни защитни мерки като: прекратяване или ограничаване на консумацията на замърсени с йод-131 хранителни продукти; засилен контрол на мляко, вода и основни храни; други организационни и административни мерки.

Йодните таблетки предпазват само щитовидната жлеза от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от други радиоактивни вещества, които могат да бъдат отделени при ядрена или радиационна авария.

5.8. Евакуация

Евакуация на застрашеното или засегнатото население се извършва в случаите на авария, съпроводена със замърсяване с радиоактивни вещества извън площадката на АЕЦ при достигане на нивата за намеса при предотвратима доза 50 mSv за цяло тяло и 500 mSv еквивалентна доза за кожата.

Предвид отдалечеността на територията на област Ямбол от АЕЦ „Козлодуй“ **се приема условието, че няма да се наложи евакуация на населението.**

В случай че създадената ситуация е тежка и изисква евакуиране, маршрутите и местата за настаняване на евакуираното население се определят според обстановката, така че да бъдат максимално безопасни за живота и здравето на хората.

Съгласно чл. 65, ал. 1, т. 14 от Закона за защита при бедствия задължение на кметовете на общини е да осигурят фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки на пострадалото/евакуирано население, ако не разполагат с резервни жилища по чл. 45 от Закона за общинската собственост.

За подпомагане на евакуацията се използват доброволните формирования на общините и се определят места за развърщане на пунктове за оказване на медицинска помощ, оборудват се пунктове за водоснабдяване с чиста вода и се организира опазването на обществения ред от специализираните органи на ОД на МВР - Ямбол.

5.9. Медицинска помощ на лицата, подложени на външно облъчване или инхалиране на радиоактивни вещества в резултат на аварията, в дози над пределно допустимите.

Координацията по оказване на медицинска помощ се осъществява от РЗИ – Ямбол със съдействието на отдел „Радиационен контрол“ – РЗИ – Бургас.

Спешна медицинска помощ на пострадалите, оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения се оказва от ЦСМП Ямбол и ФСМП в общините – ФСМП Ямбол, ФСМП Елхово, ФСМП Боляррово, ФСМП Страджа, ФСМП Войника, ФСМП Скалица и ФСМП Тенево.

ЦСМП разполага на смяна със следните екипи:

ФСМП Ямбол – 1 реанимационен екип, 1 лекарски екип и 2 долекарски екипа;

ФСМП Елхово – 1 реанимационен екип и 1 долекарски екип;

ФСМП Боляррово – 1 долекарски екип;

ФСМП Страджа – 1 долекарски екип;

ФСМП Войника – 1 долекарски екип;

ФСМП Скалица – 1 долекарски екип;

ФСМП Тенево – 1 долекарски екип.

Разполагат с 20 броя специализиран транспорт (линейки).

ЦСМП – Ямбол има централен склад с всички медикаменти, които са задължителни съгласно Приложение 1 към чл. 10 от Наредба № 25, за работата на Центъра за един месец. Филиалите на ЦСМП имат запаси от изискваните медикаменти за 30 дни нормална работа. Създаден е резерв от медикаменти и консумативи, които са в наличност в централния склад, а по договор с доставчика на медикаменти има клауза за допълнителен резерв и възможност за спешна доставка при необходимост.

Квалифицирана медицинска помощ се оказва в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД – Ямбол (разкрити 269 легла), МБАЛ „Св. Йоан Рилски“ ООД – Ямбол (90 легла), СБАЛ по кардиология ЕАД – Ямбол (38 легла) и МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД – Елхово (разкрити 55 легла).

На територията на областта са регистрирани 247 лечебни заведения за извънболнична помощ, от които: амбулатории за първична помощ, вкл. дентална помощ - 144 бр., амбулатории за специализирана медицинска помощ – 76 бр. и самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории – 26 бр.

Осигуреността с медицински персонал в област Ямбол към 01.01.2024 г. е както следва: лекари – 325 души, лекари по дентална медицина – 88 , магистър фармацевти – 62 и специалисти по здравни грижи – 634.

Съгласно външния аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“ **специализирана** медицинска помощ и лечение при радиационна авария се оказва в: МБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, ВМА, УМБАЛ „Александровска“, НЦТХ и многопрофилните болници в Ямбол, както следва:

- на пострадали със съмнение за лъчева патология втора степен без радиоактивно замърсяване - в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД и МБАЛ „Св. Йоан Рилски“ ООД;
- на пострадали със съмнение за лъчева патология трета и четвърта степен без радиоактивно замърсяване – в НЦТХ;
- на пострадали със съмнение за радиоактивно замърсяване – във ВМА, където се разкрива център за лечение на лъчево поразени лица;
- на пострадали с лъчеви изгаряния – в МБАЛСМ „Н.И.Пирогов“.

При необходимост в лечебните заведения в гр. Ямбол се изпращат специалисти радиолози, радиобиолози и хематолози от НЦРРЗ и НЦТХ.

5.10. Защита на селскостопанските животни и растенията

Животновъдството е един от важните по големина и значение отрасъл от селското стопанство в областта. Добре развити са птицевъдството, млечното и месно говедовъдство, овцевъдството, козевъдството, свиневъдството, зайцевъдството, пчеларството и сладководното рибопроизводство.

При обща авария в АЕЦ, в зависимост от дозите на облъчване (дозово натоварване) и степента им на увреждане, животните се категоризират от органите на Българска агенция по безопасност на храните – ОДБХ – Ямбол и се насочват по предназначение. Поради различната радиочувствителност на животните такава оценка се прави за всички видове, отглеждани във фермите и попадащи в зона с радиационно замърсяване.

От органите на ОДБХ се организира провеждането на комплекс от противорадиационни защитни мерки, които включват:

- въвеждане на режим на оборно хранене и отглеждане на животните, особено на млекодайните;
- осигуряване на вода за животните от закрити водоизточници;
- провеждане на непрекъснат лабораторен контрол на животинската продукция, на храните и фуражите за изхранване на животните;
- отдаване на разпореждане за прекратяване храненето на селскостопанските животни на открити пасища;
- разработване и прилагане на методи за деконтаминация (обеззаразяване) и оползотворяване на радиоактивни продукти от животински произход.

На територията на област Ямбол се отглеждат най-разнообразни зърнено-житни, зърнено-бобови култури, зеленчуци, технически и етерично маслени култури, овощни насаждения и лозя. Защитата на **растениевъдната продукция** при радиационна авария се осъществява в зависимост от вида, сезона и фенологичното развитие на растенията. Осъществява се контрол и регулиране на селскостопанската полеводна дейност в условията на радиоактивно замърсяване и се преминава към специални режими на обработка и торене на почвата, с цел намаляване съдържанието на радиоактивни елементи в почвата и преминаването им в селскостопанските култури

Зърненият фураж се прибира в херметизирани складове, грубият в сеновали, като се стифира и покрива с покривни материали. Замърсените фуражи се използват след спадане на съдържанието на радионуклидите под допустимите норми.

Силно замърсената растителна продукция подлежи на унищожаване под контрола на органите на ОДБХ и общинските служби по земеделие със съдействието на органите на МВР.

Окачествяването на селскостопанската продукция от животински и растителен произход, замърсена с радиоактивни вещества, се извършва в специализираните лаборатории към Областна дирекция по безопасност на храните и акредитирани лаборатории на други министерства и органи.

5.11. Защита на хранителните продукти

Осъществява се от специализираните органи на РЗИ – Ямбол и ОДБХ – Ямбол. Защитата на хранителните продукти се осъществява чрез:

- лабораторен анализ и контрол на продукти за изхранване на населението, както в процеса на производството, така и на пазара;
- спиране и забрана на консумацията на хранителни продукти и субпродукти за тяхното производство, съдържащи радиоактивни вещества над пределно допустимите стандарти;
- изготвяне на указания за приготвяне на хранителни продукти в условията на повишена радиация;
- ограничаване използването на листни и пресни зеленчуци; прекратяване използването на храни от млечен произход;
- блокиране на наличните количества сухо мляко и детски храни в складовете и търговската мрежа на общината и създаване на система за снабдяване на детски и болнични заведения.

При необходимост от депониране на замърсени хранителни и отпадни продукти и храни се определят подходящи места и терени. Деконтаминацията на замърсените храни се извършва като за целта се прилагат технологични решения, оформени в инструкции, разработени от специализираните лаборатории на Селскостопанската академия.

5.12. Защита на водоизточниците и водоснабдителните системи

В област Ямбол източниците на питейна вода са подземни, а услугите по водоснабдяване и отвеждане на отпадъчни води се предоставя от В и К ЕООД – Ямбол. Дружеството извършва експлоатация и поддръжка в 110 населени места на 199 бр. бункерни ПС, ЦПС и КПС, 225 водоизточника и 2 177 км водопроводна мрежа.

При подаване на сигнал за опасност от радиационно замърсяване В и К ЕООД и общинският щаб организират извършването на следните дейности за защита на водоизточниците и водоснабдителните системи и за осигуряване на водоснабдяването на населението:

- извършване на анализи на водата и предоставяне на проби с цел установяване на радиоактивно замърсяване на използваните водоизточници и водопроводи на населените места;
- извършване на херметизация на водовземните съоръжения на водоизточниците, както и на врати, капаци и отдушници на напорните черпателни резервоари и други съоръжения на водоснабдителните мрежи, застрашени от радиоактивно замърсяване;
- лабораторен контрол за качествата на подаваната вода, като заключенията за използването ѝ се дава от РЗИ и НЦДРЗ;
- преминаване на специален режим на работа на пречиствателните станции за питейни води, при необходимост;

- изключване на водоснабдителните системи на повърхностните водоизточници, язовири, речни водохващания и такива, в които са открити завишения на съдържанието на радиоактивни елементи;
- въвеждане на режимно водоснабдяване при недостиг на питейна вода в отделни райони;
- разкриване на водоснабдителни пунктове и снабдяване на населението с чиста вода;
- осигуряване на водоснабдяване в интерес на СНАВР, свакуацията и в местата за настаняване на евакуираното население.
- включване на водоизточници от дълбоки сондажи, предназначени за използване при кризи съгласно Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води (Обн. ДВ. бр.87 от 2007 г.).

В случай на необходимост храна и вода за населението се осигуряват от общините под контрола на здравните органи и органите по безопасност на храните.

Действия при инциденти с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ)

Източник на йонизиращо лъчение (ИЙЛ) е апарат, радиоактивно вещество, уредба, изделие, инсталация или съоръжение, които имат способност да излъчват йонизиращи лъчения или да отделят радиоактивни вещества (с изключение на ядрените съоръжения).

В зависимост от рисковата категория дейностите се изпълняват при спазване на следните изисквания:

- намаляване на времето на престой в местата и районите, замърсени с радиоактивни вещества;
- извършване на дейности при възможно най-голямо разстояние от радиоактивния източник;
- използване на защитни прегради и манипулатори, когато това е възможно;
- използване на индивидуални средства за защита.

Действия при установяване на незаконно преместване/ пренасяне/ превозване на ядрен материал или радиоактивни вещества и инцидент с безстопанствен източник

При инцидент с ИЙЛ на територията на областта се действа съгласно *Процедура за действие при установяване на незаконно преместване/пренасяне/превозване на ядрен материал или радиоактивни вещества и инцидент с безстопанствен източник (Утвърдена със заповед рег. № 8121з-162/11.02.2020 г. на главния секретар на МВР)*. Процедурата определя действията и реда за реагиране на компетентните органи при установяване на нелегален трафик или незаконно преместване на ядрен материал или радиоактивни вещества и при откриване на безстопанствен източник, в съответствие с възложените им функции, задачи и правомощия по закон.

При сигнал за инцидент с ИЙЛ на територията на област Ямбол, получен чрез НССП БЕН 112, се информират ОДМВР – Ямбол, РДПБЗН – Ямбол, РЗИ – Ямбол, РЗИ – Бургас (отдел „Радиационен контрол“), оперативния дежурен на областта и оперативния дежурен на общината, на чиято територия е инцидентът. В случай че сигналят е постъпил първо при дежурния на общината, той уведомява незабавно кмета и съответните институции, посочени по-горе.

След получаване на сигнала Оперативният център (ОЦ) на РДПБЗН – Ямбол изпраща екип за извършване на радиометрично обследване и оценка на обстановката на място.

Ръководителят на екипа от РДПБЗН разпорежда мерки за безопасност, както следва:

- съвместно със служители от ОДМВР извеждане на място, различно от основното трасе за движение, на транспортното средство, използвано за превоз на ядрен материал (ЯМ), радиоактивно вещество (РВ) или радиоактивен източник (РИ) и поставяне под разделен полицейски надзор на свързаните с преноса/превоза на ЯМ, РВ или РИ, лица и транспортни средства;
- при откриване на безстопанствен радиоактивен източник, същият не се премества до пристигане на разследващите органи, ако има хора в района се извеждат на разстояние, където мощността на амбиентния дозов еквивалент е равна на локалната стойност на естествения радиационен фон;
- при съмнение, че лицата съпровождащи превоза на ЯМ, РВ или РИ, са били в пряк физически контакт с тях, същите се подлагат на радиометричен контрол, и при необходимост на деконтаминация (дезактивация);
- обозначаване с полицейски знаци и/или полицейска лента, и знака за радиационна опасност на зона с контролиран достъп до ЯМ, РВ или РИ, външната границата на която се обособява при мощност на амбиентния дозов еквивалент, равна на локалната стойност на естествения радиационен фон.

Екипът на РДПБЗН след извършване на необходимите измервания на мястото на инцидента определя границите на зоната за сигурност и зоната с контролиран достъп и изготвя протокол за радиометрично обследване и оценка на обстановката, който изпраща до НОЦ – ГДПБЗН и дежурния в областта/общината.

Границите и елементите на зоните са дадени в Приложение № 10.

В **зоната за сигурност** се изисква радиационен контрол при напускането ѝ.

В **зоната с контролиран достъп** не се допускат хора и животни.

На основата на протокола и/или допълнителни проверки на място органите на РЗИ – Бургас (отдел „Радиационен контрол“) издават писмени становища по компетентност и при необходимост разпореждат предприемане на спешни защитни мерки, за което ОЦ при РДПБЗН уведомява областния управител и кмета на населеното място, чрез дежурния на областта/общината.

РЗИ/Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) оценяват данните от индивидуалния дозиметричен контрол на участниците, като при необходимост организират общ дозиметричен контрол и събирането на информация за получените дози от лицата в зоната за сигурност и зоната с контролиран достъп с цел извършване на окончателна оценка на вида на облъчването и лъчевото натоварване.

При необходимост се извършва медицинско осигуряване на пострадалите лица. РЗИ изпраща пострадали за провеждане на медицински изследвания и при необходимост резултатите се консултират със специалисти от НЦРРЗ. При съмнение, че има постъпване на РВ в организма на пострадалите, оценката на вътрешното облъчване се извършва в НЦРРЗ.

Действия при инцидент с изгубен/липсващ източник на йонизиращи лъчения

Липсващ или изгубен ИЙЛ на територията на област Ямбол може да представлява сериозна опасност за населението. Приоритетно в този случай първо се открива местонахождението на източника, както и лицата, които е възможно да са боравили с него. При авария с липсващ източник се предприемат следните действия:

- собственикът на ИЙЛ уведомява Агенцията за ядрено регулиране (АЯР);
- събира се информация за липсващия източник – тип, активност, характеристики, физически и химически характеристики – по документи и по показания на собственика;

- оценява се степента на опасност;
- прави се оценка на радиологичния риск от Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ).

Според преценката за опасност за населението се предприемат следните стъпки:

- уведомяват се здравните заведения и се изисква информация за пациенти със симптоми за радиационно облъчване или замърсяване;
- със съдействието на медиите се информира населението за липсващия източник, как може да бъде разпознат, какво да се прави, когато бъде открит, и към кого да се обърнат при намирането му;
- на основата на извършеното разследване се изготвя стратегия за търсене на източника, в която участват собственика на източника, полицията и специалист по радиологичен контрол; екипът за издирване трябва да е съставен от обучен в разпознаването и измерването на радиоактивни източници персонал, като членовете на екипа трябва да са снабдени с индивидуални дозиметри;
- използва се апаратура за радиационно разузнаване, подходяща за типа и енергията на търсения източник;
- при издирване на източника се спазват условията за минимално излагане на облъчване на издирващия екип;
- при откриване на източника се вземат мерки за безопасното му прибиране, като първо се осигурява защитата на населението в близост до мястото на откриването му.

Населението се уведомява за откриването на източника, като са били предприети мерки по оповестяването му преди това.

Ако е наложително, се извършва деконтаминиране на замърсените лица и се насочват към болнични заведения, специализирани за лечение на радиационни поражения. Предприемат се действия за деконтаминация на района.

Действия при инцидент с радиоактивни източници в зоната на ГКПП „Лесово“

При откриване на незаконен трафик на източници на йонизиращи лъчения на територията на ГКПП „Лесово“ действията на органите и аварийните екипи са посочени в *„Процедура за реагиране при разкриване на незаконен пренос/превоз на ядрен материал, радиоактивни вещества или радиоактивни източници в зоните на международните летища, пристанища и граничните контролно-пропускателни пунктове на Република България“ (Утвърдена със заповед рег. № 8121з-162/11.02.2020 г. на главния секретар на МВР).*

Тази процедура се въвежда в действие от **Началника на дежурната смяна в ГКПП.**

След изпълнение на първоначалните мерки за безопасност, Началникът на дежурната смяна в ГКПП **незабавно уведомява** оперативния център на РДПБЗН - Ямбол и дежурните на РЗИ – Бургас (отдел „Радиационен контрол“).

След уведомяването РДПБЗН - Ямбол изпраща **екип за извършване на радиометрично обследване и оценка на обстановката**, с цел реализиране на допълнителни мерки за радиационна защита на място и за определяне на **границите на зоната за сигурност и зоната с контролиран достъп**, съгласно Приложение № 10.

РЗИ - Бургас дава писмено становище по извършеното до момента и/или **разпорежда предприемане на мерки** за защита на реагиращите екипи от МВР, персонала на граничния пункт и населението. Ръководителят на екипа от РДПБЗН - Ямбол ръководи действията за изпълнение на тези разпореждания

РЗИ - Бургас **оценява данните** от индивидуалния дозиметричен контрол на участниците, като при необходимост организира общ дозиметричен контрол и събира

нето на информация за получените дози от лицата в зоната за сигурност и зоната с контролиран достъп с цел извършване на окончателна оценка на вида на облъчването и лъчевото натоварване. При необходимост, извършва медицинското осигуряване на пострадалите лица.

При констатиране на замърсяване с радиоактивни вещества, лицата участвали в транспортирането на ядрен материал, радиоактивни вещества или радиоактивни източници, се подлагат на **деконтаминация от дежурния екип на РДПБЗН - Ямбол** и на радиологично обследване от НЦРРЗ.

Процедурата се прекратява, когато лицето/лицата и/или превозното средство не са допуснати да влязат на територията на страната на съответното законово основание или когато радиоактивните източници са изнесени от зоната и са изпълнени предписанията на органите по компетентност.

За край на реагирането по процедура се счита моментът, в който радиоактивните вещества и източници, са предадени на СП ПХРАО - Нови хан към ДПРАО или на юридическо лице, притежаващо разрешение за временно съхраняване на радиоактивни вещества, съобразно публичните регистри на интернет страницата на АЯР.

6. Изпълнение на дейности по възстановяване

Възстановяването включва координираните усилия и процеси по осъществяването на мерки за подпомагане и възстановяване (краткосрочни – по време и непосредствено след събитието).

Дългосрочните мерки за възстановяване след ядрена и радиационна авария не са предмет на този план.

Планирането на ефективно възстановяване увеличава темпа, с който общностите могат да възобновят своите ежедневни дейности.

При радиационна авария могат да се очакват следните последствия за населението и околната среда:

- поражения за икономиката и селското стопанство в общината – затрудняване на нормалната дейност;
- затруднено здравеопазване;
- засегната инфраструктура – питейно водоснабдяване, замърсени транспортни средства, сгради, животинска и растителна продукция и др.;
- засягане на околната среда – замърсяване на въздуха, почвата и водите;
- състояние на общността – персонални загуби, прекъсване на социалните функции и др.

6.1. Цели на възстановяването

- ✓ възстановяване на услугите, инфраструктурата и нормална стопанска дейност на територията на общината;
- ✓ деконтаминиране на останали замърсени площи, сгради, технически и транспортни средства и др.;
- ✓ достигане на устойчива психологическа нагласа на населението за завръщане към нормален начин на живот.

6.2. Структура и управление на процеса по възстановяване

Изпълнението на дейностите по възстановяване се координира от Областния щаб.

Неотложната и възстановителна помощ се организира, осигурява и предоставя от кметовете на общини, които сформират екипи от отговорни длъжностни лица в общинските администрации за процеса по възстановяване. Това са обикновено служители от дирекциите, отговарящи за отбранително-мобилизационната подготовка, об-

ществения ред и сигурност, териториалното устройство и строителство, екологията, общинската собственост, хуманитарните дейности и др.

Като отговорни лица могат да бъдат определени и управителите на фирмите, имащи договори с общините за поддържане на пътната инфраструктура, за сметопочистването и сметоизвозването.

В процеса по възстановяване следва да бъдат включат и неправителствени организации и населението (управление на предоставянето на помощи, даренията и доброволчество).

6.3. Оценка на първоначалните нужди и щетите

За изпълнение на дейностите по възстановяване и подпомагане е необходима оценка на първоначалните нужди, пораженията и щетите.

Оценката се извършва на база събраната информация от ръководителя на операциите в процеса на реагирането, дежурния в ОЦ на РДПБЗН, оперативния дежурен на ОДМВР, дежурния по областен/общински съвети за сигурност, членовете на щаба за изпълнение на областния/общинските планове за защита при бедствия, кметовете на населени места и кметски наместници, проверени сигнали от населението на ЕЕНСП 112 и др.

Кметовете на общини сформират комисии за оценка на първоначалните нужди и щети, в която могат да бъдат включени както лица от общинските администрации, така и представители на Областна администрация, ОД на МВР, РЗИ, ОДБХ и др.

Комисиите по определяне на първоначалните нужди и щети правят оценка относно състоянието на:

- ✓ подслоняване/настаняване на пострадало население;
- ✓ състояние на общността;
- ✓ инфраструктура – електричество, вода, транспорт и др.
- ✓ здравеопазване;
- ✓ икономически дейности, селско и горско стопанство;
- ✓ околна среда – оценка на безопасността и статуса.

Щабовете за изпълнение на общинските планове за защита при бедствия на база направената оценка на щетите от комисиите предлагат решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението, като дейностите се координират от областния щаб.

В случай че общините не могат да се справят със собствени сили и средства, отправя се искане до Областния управител за външно подпомагане по реагирането и възстановяването. Заявките/исканията за външно подпомагане на общините по реагирането и възстановяването се изготвят от същите комисии и се изпращат до съответната институция.

Исканията/заявките се приемат чрез деловодството на Областна администрация – Ямбол.

6.4. Мерки и отговорни структури за ограничаване на последствията и възстановяване

Мерки за оказване на неотложно-възстановителна помощ	Отговорни структури
Осигуряване на високо ниво на ангажираност от всички институции, ведомства и неправителствени организации в процеса на възстановяване.	областен щаб, общински щабове, ръководители на институции и ведомства
Обучение на персонала за ролите и отговорностите по време на възстановяване от радиационна авария.	областен управител, кметове на общини, ръководители на институции и ведомства
Настаняване на население, останало без подслон в	областен управител, кметове на

резервен сграден фонд.	общини, ръководители на ведомства
Осигуряване на палатки, фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон.	областен управител, кметове на общини, подпомагане от БЧК
Осигуряване на сграден фонд за държавни структури, включително за щабове за изпълнение на съответния план за защита при бедствия.	областен управител, кметове на общини
Осигуряване на продукти от първа необходимост, лекарства и питейна вода.	областен управител, кметове на общини, РЗИ, РДСП, ВиК, подпомагане от БЧК
Осигуряване на резервно водоснабдяване.	областен управител, кметове на общини, ВиК
Отстраняване на аварии по преноса и снабдяването с ел. енергия, природен газ и горива.	ЕР ЮГ, Овергаз, кметове на общини
Радиационен мониторинг на замърсени площи, сгради, техника и др.	РДПБЗН, областен управител, кметове на общини
Деконтаминация на замърсените участъци, сгради и техника до пълно отстраняване на радиационното замърсяване или достигане на приемливи нива.	областен управител, РДПБЗН, кметове на общини, фирми, разполагащи с необходимата техника
Деконтаминация на пътна инфраструктура и транспортни средства. Възстановяване на обществен транспорт (автомобилен и железопътен).	ОПУ, превозвачи, жп състав
Контрол върху функционирането на детските ясли и градини и училищата – хигиена, хранене, игри и мероприятия на открито.	областен управител, РУО, кметове на общини, РЗИ, ОДБХ
Засилен контрол на хранителните продукти в търговската мрежа и заведенията за обществено хранене.	РЗИ, ОДБХ
Раздаване на помощи и дарения на пострадалото население.	БЧК, областен управител, кметове на общини, РДСП
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	БЧК, ОДМВР, РДСП

6.5. Предоставяне на информация на населението

Областният щаб и в частност Отговорникът за публична информация организират информирането на населението за дейностите в процеса на възстановяване от радиационна авария.

Информация на населението се предоставя чрез средствата за масово осведомяване, интернет страницата на областта и общините, кметове и кметски наместници, директори на училища и детски градини, медиатори.

6.6. Финансово осигуряване

Източниците за финансиране са общинските бюджети, Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет, бюджетите на министерства и ведомства, бюджетите на ЮЛ, ЕТ.

При извършени непредвидени разходи от общините за разплащане на неотложни аварийно-възстановителни работи, неразплатени разходи за извършени НАВР и за заплащане на разходи на сили от единната спасителна система, участвали в дейностите, съответният кмет на община подготвя искане на средства от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет (заедно с документи, доказващи целесъобразността и законосъобразността на разходите).

6.7. Ред за докладване

Екипите от длъжностни лица, отговорни за процеса по възстановяване, както и комисиите за оценка на пораженията и щетите, докладват в определените срокове на областния управител и на съответния общински кмет.

При внезапна или особено важна промяна в обстановката докладването следва да е незабавно.

VI. Организация и разпределение на отговорностите

Дейностите по защитата при радиационна и ядрена авария и отговорните структури за изпълнението им са определени въз основа на Стандартна оперативна процедура (СОП) „Координиране на структурите от ЕСС при ядрени и радиационни аварии“, която е приложение 51 към външния аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“ (Приложение № 1).

По-конкретно разпределението и отговорностите са както следва:

Областен управител:

- организира и ръководи защитата при бедствия на територията на областта;
- организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;
- организира разработването на областен план за защита при бедствия;
- въвежда в действие областния план за защита при бедствия в част „Защита при ядрена и радиационна авария“;
- създава организация за ранно предупреждение за бедствия;
- може да обяви бедствено положение на територията на областта или на части от нея;
- привежда в готовност териториалните сили и формира групировка за защита на населението;
- със заповед определя ръководител на операциите;
- организира, координира и контролира процеса на подпомагане и възстановяване при бедствия.

Областен щаб за изпълнение на ОПЗБ:

- извършва анализ и оценка на обстановката при бедствие;
- предлага на областния управител за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последиците от радиационна авария и за подпомагането на засегнатото население;
- ръководи, координира и контролира защитата на населението и провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

- ръководи, координира и определя реда за разпространение на информацията за населението.

- докладва на областния управител за хода на провежданите защитни мероприятия.

ОДМВР - Ямбол:

- осигурява опазването на обществения ред;
- регулира движението по определени маршрути с цел безпрепятственото придвижване на силите и средствата на ЕСС;
- следи за спазването на забраната за провеждането на масови мероприятия на открито и ограничаване движението на гражданите навън;
- оказва съдействие на общинските администрации по организацията на движението и осигуряване на безопасността на населението при евакуация;
- подпомага дейността на правителствени и неправителствени организации при оказване хуманитарна помощ на населението;
- осигурява дозиметричен контрол и индивидуални средства за защита (ИСЗ) на определените за работа екипи от дирекцията.

РДПБЗН – Ямбол

- извършва ранно предупреждение и оповестяване на областно и общинско ниво;
- организира провеждането на СНАВР;
- организира обучението на населението за начините на поведение и действие при радиационна авария и прилагане на необходимите защитни мерки;
- планира и осигурява дозиметричен контрол и индивидуални средства за защита на определените за работа в аварийните зони свои служители;
- поддържа и осигурява работата на постове за радиационен мониторинг и уведомяване на териториалните органи на изпълнителната власт;
- организира и поддържа система за уведомяване и взаимодействие между органите на изпълнителната власт;
- събира, обработва и анализира данните, които характеризират радиационната обстановка, и ги предоставя на областния/общинските щабове за изпълнение на планове за защита при бедствия и на другите органи на изпълнителната власт;
- участва в деконтаминацията на хора, транспортни, технически средства и оборудване.
- подпомага работата на областния/общинските щабове с експертни оценки и препоръки за ситуацията.

РЗИ – Ямбол:

- осъществява контакт с МЗ – дежурен, НЦРРЗ и РЗИ Бургас – отдел „Радиационен контрол“;
- осъществява систематичен и насочен здравен контрол по разпореждане на директора на РЗИ или НЦРРЗ (чрез екип от служители на РЗИ Бургас – отдел „Радиационен контрол“);
- привежда в действие планове за защита при бедствия в частта „Ядрена и радиационна авария“ на РЗИ, ЦСМП и ЛЗБП на територията на областта;
- подава ежедневно данни за дозовото натоварване на населението въз основа обработката и анализа на данните от радиационния мониторинг, извършен от НЦРРЗ и РЗИ Бургас, съгласно Наредбата за радиационна защита;
- определя изискванията към обществената и личната хигиена на населението, като изискванията се свеждат до знанието на населението чрез медиите;

- определя режима на хранене и другите защитни мерки спрямо рисковите групи от населението – деца, бременни, хронично болни;
- провежда държавен здравен контрол на храненето и водоснабдяването на населението;
- събира информация и прави оценка на медико-санитарната обстановка;
- определя режима на поведение на болните и критичните групи от населението (бременни, майки-кърмачки, деца);
- провежда противоепидемични мероприятия в засегнатите райони;
- провежда здравна просвета на населението;
- при вземане на решение за провеждане на йодна профилактика организира необходимите за целта мероприятия, като предоставя на общинските щабове указания за извършване на йодната профилактика съгласно Наредба № 28 от 3 октомври 2006 г. за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария.

Въоръжени сили и Регионална дирекция Гранична полиция:

- при поискване по съответния ред осигуряват сили и средства за участие в ликвидиране на последствията от ядрена и радиационна авария.

Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ):

- подготвя и поддържа сили и средства за своевременно реагиране при радиационна авария с цел защита на обектите на селското стопанство в областта;
- събира и оценява дозите на обектите на селското стопанство и предлага на областния/общинските щабове радиационно-защитни мерки за минимизиране на допълнителното дозово натоварване на населението;
- организира и провежда радиационен мониторинг и контрол на животни, растения, почви и селскостопанска продукция;
- съвместно с органите на МВР организира евакуацията от засегнатите райони на племенните селскостопански животни, включително и на едрия и дребен рогат добитък; планира и организира превантивни и дългосрочни мерки по защитата на животните, хранителните продукти и фуражите от замърсяване с радиоактивни вещества;
- поддържа аварийен екип за действие при радиационна авария;
- определя технологии за обработка на храни, фуражи, почви и друга селскостопанската продукция, замърсени с радиоактивни вещества, както и режима на ползване на земеделските земи в аварийните зони;

В и К ЕООД - Ямбол

- организира защитата на водоизточниците и водоснабдителните системи;
- извършва херметизация на водовземните съоръжения на водоизточниците; на врати, капаци и отдушници на напорните черпателни резервоари и други съоръжения на водоснабдителните мрежи;
- осъществява лабораторен контрол на водата цел установяване на радиоактивно замърсяване на използваните водоизточници и водопроводи на населените места;
- изключва от системите замърсените съоръжения;
- дава указания на стопаните на кладенци и контролира херметизирането на всички кладенци (бунари);
- осигурява чиста питейна вода на силите, въвеждани за извършване на спасителни и аварийни дейности чрез водоснабдителни пунктове;
- въвежда режимно водоснабдяване при недостиг на питейна вода;

- съвместно с областния и общинските щабове привежда в готовност възможността за разкриване на водоснабдителни пунктове и снабдяване на населението с чиста вода при необходимост.

Областно пътно управление - Ямбол

- създава организация за поддържане на необходимата аварийна готовност на управлението, актуализира плановете за действие и списъците за оповестяване при радиационна авария;
- осигурява дейностите по поддържането на републиканските пътища и подпомага кметовете на общини за поддържане на общинските пътища;
- подпомага органите на изпълнителната власт в засегнатите от аварията райони по организацията на транспорта при провеждане на ЧНАВР;
- улеснява трансграничния транспорт и сключва необходимите за тази цел споразумения;
- съдейства на ОД на МВР за осигуряване на реда при придвижването на силите за реагиране, евакуация на населението и превозване на товари;
- подпомага включването на специалисти и инженерна техника (съгласно сключените договори) в групировката от сили и средства за извършване на възстановителни работи в засегнатите зони.

Електроразпределително дружество (ЕР ЮГ)

- извършва наблюдение върху сигурността на енергоснабдяването при ядрена и радиационна авария и обявява предвидените и предприетите мерки;
- при необходимост въвежда ограничителен режим и временно прекъсване на снабдяването с ел.енергия на територията на областта в зависимост от създадените след аварията условия.

РУ по образованието – Ямбол

- ръководи методически разработването на плановете за защита при бедствия на училищата и детските градини в част „Ядрена и радиационна авария”;
- организира обучението на директорите на училищата и детските градини за разработване и усвояване на плановете за защита при бедствия;
- контролира провеждането на учебни тренировки и учения с цел усвояване на плановете за защита при бедствия от персонала и учениците;
- организира и координира прилагането на мерки за защита на учениците и децата в детските градини при радиационна авария.

Регионална дирекция за социално подпомагане - Ямбол

- планира и организира мероприятия по издирване, приемане, настаняване и психологическо обслужване на лицата, изведени от зоната на бедствието;
- подпомага снабдяването с храна, вода и вещи от първа необходимост, планира други социални дейности по осигуряването на засегнатите от аварията лица;
- със съдействието на областния управител и кметовете на общини определя реда и начина за изхранване и осигуряване на лицата, изведени от зоната на бедствието;
- съвместно с БЧК създава организация за получаване, съхранение, разпределение, транспортиране и отчитане на хуманитарни помощи, организира раздаването на помощи на пострадалото население;
- съвместно с областната и общинските администрации организира пренасочване на човешки ресурси, осигурени по програмите за заетост, за сформирание на аварийни групи за неотложни действия по предотвратяване и ликвидиране на последствията и за отстраняване на трайни щети по инфраструктурата.

Областен съвет на Българския Червен кръст:

- подпомага извършването на евакуация чрез разкриване на пунктове за раздаване на имущество от първа необходимост (дрехи, одеяла, постелъчен материал и други) в местата за настаняване;
- участва в разкриването на подкрепителни пунктове като подпомага осигуряването на питейна вода, топли напитки, сандвичи и други;
- разкрива пунктове за оказване на първа психологична и първа долекарска помощ на пострадалите и спасителните екипи;
- организира и участва в раздаването на помощи и дарения на пострадалото население.

VII. Ръководство и координация

Областният управител организира и ръководи защитата при ядрена и радиационна авария. Създава със заповед (Приложение № 1) щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с общинските щабове (по чл. 65, ал. 1 от ЗЗБ), ведомствените щабове (по чл. 63, ал. 2 от ЗЗБ) и националния щаб (по чл. 62а, ал. 2 от ЗЗБ).

Работното място на щаб за изпълнение на ОПЗБ е заседателна зала 1 етаж (заседателна зала 2 етаж) в сградата на Областна администрация, ул. „Жорж Папазов“ 18, гр. Ямбол, а изнесеното работно място на щаб е в с. Ген. Инзово, община „Тунджа“.

Взаимодействието и координацията между частите на Единната спасителна система, участващи в изпълнението на дейностите при ядрена и радиационна авария, се извършва от ръководителя на операциите (РО), който се определя със заповед на областния управител (Приложение № 2) и притежава необходимата експертиза и опит.

Координацията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез оперативния център на РДПБЗН - Ямбол.

Оперативният център:

- ✓ приема и оценява информация за възникнали бедствия;
- ✓ уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
- ✓ извършва ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението при бедствия;
- ✓ по искане на ръководителя на операциите организира включване на предвидените в планове за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и на допълнителни сили и средства.

Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на областния щаб. При провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи РО има право да:

- ✓ забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- ✓ нареди временно извеждане на лица и животни от района на бедствието;
- ✓ разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- ✓ поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- ✓ създаде Щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от Единната спасителна система;

✓ раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Областният управител определя и следните подпомагащи го позиции (фиг. 3):

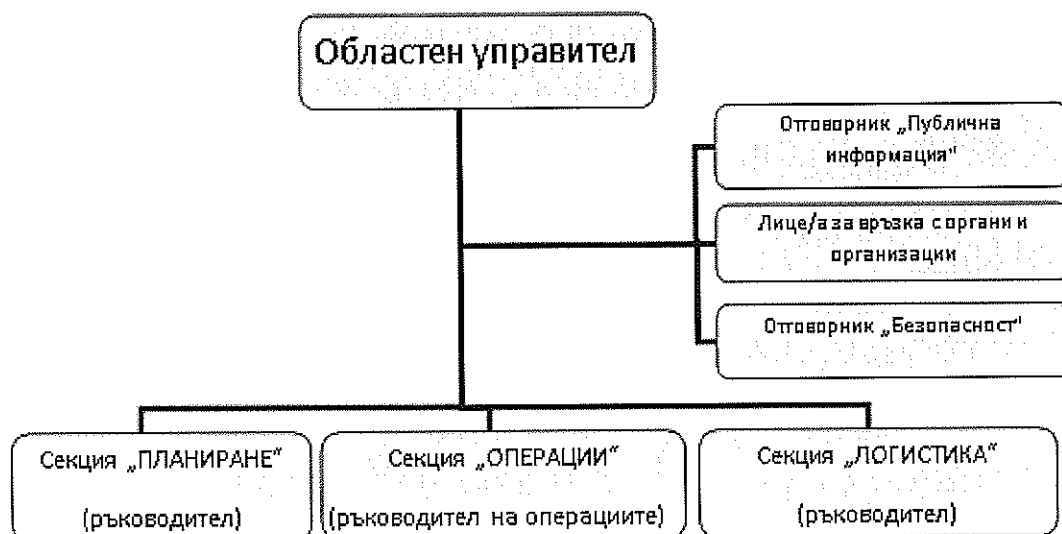
- отговорник за планирането, който планира, изготвя и предлага решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последиците от радиационното замърсяване;

- отговорник за логистиката, който отговаря за осигуряването на необходимите сили и средства, за комуникационното и техническо осигуряване на щаба (при необходимост и на силите, действащи на терен), както и да води отчет/архив на всички изготвени документи и взети решения;

- отговорник за публичната информация, който разглежда всички въпроси, свързани с медиите, и координира разпространението на информация до тях;

- отговорник за взаимодействието (лице/а за връзка с органи и организации), който поддържа контакт със структурите, участващи в реагирането при бедствие;

- отговорник за безопасността – следи за безопасните условия и предлага мерки за осигуряване на безопасност на персонала, включен в операциите.

Фиг. 3. Областен щаб

При обявяване на „бедствено положение“ и въвеждане на ОПЗБ, секция „Планиране“ разработва и попълва форма – план за действие (Приложение № 3 и Приложение № 4).

VIII. Събиране и обмен на информация за замърсените/засегнати райони

Дежурният в ОЦ на РДПБЗН, оперативният дежурен на ОДМВР, дежурните по областен и общински съвети за сигурност приемат и оценяват информацията за районите на радиоактивно замърсяване, пострадалите и щетите и я обменят помежду си.

На всеки 30 минути или 1 час (в зависимост от мащаба на аварията или инцидента) дежурните по общински съвет за сигурност я обобщават и предават на областния щаб. В процеса на ликвидиране на последствията времето за предаване на информацията може да се променя.

Предаването на информацията до националния щаб се извършва от ръководителя на щаба чрез служителя за връзка с органи и организации и съгласно СОП по чл. 29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ „Координиране на структурите от ЕСС при радиационна и ядрена авария“ (Приложение № 1).

IX. Организация на комуникациите

Наличните средства и възможности за комуникация в областта са: система за ранно предупреждение и оповестяване и изграждане на конференции, система за предаване на данни на ведомствата и държавната администрация, директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, технически комплекс за оповестяване (ТКО), радиовръзки и интернет.

Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на МВР за осъществяване на комуникациите при бедствия и на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (чл. 30 от ЗЗБ).

За осигуряване на аврийна свързаност в структурите на МВР е предвидено използване на ТЕТРА система, която да осигури комуникация при бедствия и извънредни ситуации.

Решение за начина и конкретните средства се взема на база възможностите при възникване на бедствието. За да се осигури достъп на длъжностните лица до данните на други служби, структури и представители, включени в плана, се поддържа списък с начините за свързване с тях.

Телефонен указател на отговорни институции и длъжностни лица:

Оперативен център РДПБЗН – Ямбол – 112, 046/662005, 0886404128

Дежурен по областен съвет за сигурност – област Ямбол – 046/662580, 0885282859

ОД МВР – оперативен дежурен – 046/662222, 0888481360

РЗИ – Ямбол – 046/663170, 046663177

ОДБХ – Ямбол – 046/663626

В и К ЕООД – Ямбол – 046/662323, 0876302838

ЕР ЮГ – диспечер – 0882834044, 0882833600, 070017777

ОС на БЧК – Ямбол – 046/664424, 0887797927

РДСП – Ямбол – 046/662716, 0882826418

ОПУ – Ямбол – 046/662828

ЦСМП – Ямбол – 112, 046/661805 – директор, 046661799 – РКЦ, 0884303101 – РКЦ.

Подробен указател се съхранява и актуализира в дежурната стая на дежурните по Областен съвет за сигурност.

X. Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана

Ресурсното осигуряване на отговорните органи, изпълняващи дейностите, заложи в плана за защита при ядрена и радиационна авария, е дадено в Приложение № 7 към основния план.

Финансовото осигуряване на плана е от общинските бюджети, Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет, бюджетите на министерства и ведомства, бюджетите на ЮЛ, ЕТ. Средствата за превантивната дейност и дейностите по ликвидиране на последствията от бедствия се планират ежегодно

в дейностите по отбрана и сигурност в областната и общинските администрации. Сключват се споразумения с доставчици на стоки от първа необходимост.

В случаи на подпомагане на пострадалото население или извършване на непредвидени разходи за НАВР се изготвят искания за финансиране от Междуправителствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

XI. Отговорни органи и връзки

Областният план за защита при бедствия (ОПЗБ) е разработен в изпълнение на изискванията по чл. 9, ал. 1, 3 и 8 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) и съгласно „Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия“, дадени от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет (Съвета по чл. 62, ал. 3 от ЗЗБ).

Отговорни органи:

- Областен съвет за намаляване на риска от бедствия в област Ямбол
- Областен щаб за изпълнение на ОПЗБ
- Длъжностни лица и части на ЕСС, които имат роли и отговорности по изпълнението на ОПЗБ

Екземпляр от плана е предоставен на всички институции и организации, на които с плана се възлагат някакви функции и задачи по неговото изпълнение с цел осигуряване на съгласуваност на плана и за разработване на изискващите се собствени планове (по чл. 9, ал. 6 от ЗЗБ) на институциите и организациите за изпълнение на задачите.

При настъпили изменения в наименованието и/или организационната структура на някоя от частите на ЕСС със задължения и отговорности по изпълнението на този план, както и при промяна на длъжностни лица и експерти, контакти, статус на ресурсите, включени в ОПЗБ, и реда за тяхното привличане, ръководителят на съответната структура на ЕСС предприема незабавно действия за извършване на необходимата актуализация на информацията и данните в плана и приложенията към него, като писмено информира областния управител и лицето, определено за координатор на ОПЗБ, и предоставя копия на страниците от плана с нанесени корекции.

XII. Приложения

1. Стандартна оперативна процедура за координиране на структурите от ЕСС при ядрени и радиационни аварии
2. Заповед за определяне на ръководител на операциите и на другите секции
3. План за действие – форма
4. План за действие – примерен
5. Указания за населението
6. Налични индивидуални средства за защита в общинските складове в област Ямбол
7. Инструкция за употреба на йодни таблетки
8. Разчет за наличните препарати за йодна профилактика на населението – таблетки калиев йодид в област Ямбол
9. Международна скала за оценка на ядрени и радиационните събития (скала INES)

10. Схематично представяне на обособяването на зони за аварийно планиране

11. Разчет за раздаване на йодни таблетки и индивидуални средства за защита в община „Тунджа“

СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА КООРДИНИРАНЕ НА СТРУКТУРИТЕ ОТ ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА (ЕСС) ПРИ ЯДРЕНИ И РАДИАЦИОННИ АВАРИИ

I. Общи положения

Процедурата определя реда за привеждането на силите и средствата от ЕСС на територията на област Ямбол за действие при ядрени и радиационни аварии.

II. Приложение на процедурата

Процедурата се прилага при ядрена или радиационна авария:

- в обекти, използващи или съхраняващи радиоактивни източници,
- при транспортиране на свежо или отработено ядрено гориво, радиоактивни източници и материали или радиоактивни отпадъци,
- в местата за предаване и съхранение на скрап на територията на област Ямбол;
- създаваща риск от трансграничен пренос на радиоактивни вещества от друга държава;
- на граничните контролно-пропускателни пунктове;
- вследствие на злонамерено използване на ядрени и радиоактивни материали с последващо радиоактивно замърсяване.

III. Оповестяване от ЕСС и органите за управление:

1. Дежурният в оперативен център (ОЦ) – РДПБЗН получава съобщение от дежурния в Националния оперативния център (НОЦ) на ГДПБЗН, от ЕЕНСП-112, от Агенцията за ядрено регулиране/Международната агенция за атомна енергия/ Центъра за мониторинг и информация към ЕС.

2. Дежурният в ОЦ - РДПБЗН:

- проверява достоверността на информацията и по възможност събира допълнителни сведения и данни от района, в който е регистрирана ядрена или радиационна авария;
- докладва на директора на РДПБЗН;
- уведомява:
 - НОЦ на ГДПБЗН (ако информацията не е постъпила оттам);

- аварийния център на АЯР (ако информацията не е постъпила оттам)
- оперативния дежурен на област Ямбол и дежурните в общините на територията на областта;
 - извършва оповестяване на групите по определения ред в Наредбата за условията и реда за функционирането на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност;
 - разпространява съобщение за предупреждение на населението, чрез системата BG-ALERT по разпореждане на областния управител;
 - събира, обработва и предоставя информация до пресцентъра на ОДМВР за радиационния фон на мястото на аварията и предприетите мерки.

IV. Организиране на взаимодействието между структурите от ЕСС

1. Оперативните центрове получават, обработват и обменят своевременно информация за радиационната обстановка.
2. Оперативните дежурни/ситуационни центрове на министерства, ведомства, дежурните към органите на местната власт и дежурните при юридически лица и еднолични търговци по чл. 35 и чл. 36 от ЗЗБ организират изпълнението на дейностите съгласно плановете за защита при бедствия и предоставят информация за предприетите действия в НОЦ на ГДПБЗН или на ОЦ на РДПБЗН.

V. Кординацията на силите и средствата от ЕСС в района на бедствието се организира от ОЦ на РДПБЗН, който:

1. Поддържа връзка с ръководителя на операциите.
2. Получава от ръководителя на операциите информация за развитието на аварията, данните от радиационния мониторинг и дозиметричен контрол, приложените защитни мерки за ограничаване на разпространение на замърсяването, необходимите сили и средства, анализира информацията и я предоставя в НОЦ на ГДПБЗН и на съответните щабове за подпомагането им при вземане на решения.
3. Организира въвеждането на допълнителни сили и средства по искане на ръководителя на операциите, областния управител или кметове на общини.
4. Във взаимодействие с органите на местната власт координира логистичното осигуряване на частите от ЕСС.

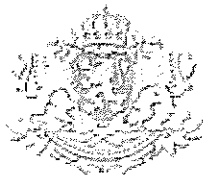
VI. Задължения на съставните части от ЕСС при ядрени и радиационни аварии:

№	ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ ПРИ ЯДРЕНИ И РАДИАЦИОННИ АВАРИИ	ОТГОВОРНИ ОРГАНИ И ЛИЦА
	Получават информация за мястото, мащаба на инцидента, вида замърсяване, жертви и застрашено население.	ОЦ-РДПБЗН, ОДЧ-ОДМВР, Ръководител на операциите
1	Оповестяване	
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	РДПБЗН, ОДМВР, РЗИ, БЧК
	Оповестяване на областно и общинско ниво.	ОЦ на РДПБЗН
2	Неотложни мерки за намаляване на въздействието	
	• първоначална оценка на радиационната обстановка; • определяне на зоните за сигурност и за контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг; • отцепване на мястото на инцидента и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване; • дозиметричен контрол на мястото на инцидента; използване на ИСЗ; • временно извеждане или евакуация на населението при необходимост; • осигуряване на подходящи места за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници и материали до предаването им на ДП РАО.	РДПБЗН, постове за радиационно наблюдение РДПБЗН РДПБЗН РДПБЗН и РЗИ РДПБЗН, ОДМВР, Областен управител, Кметове на общини РДПБЗН и ОДМВР съгласувано с АЯР

	Радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.).	РДПБЗН, РЗИ, РИОСВ, ОДБХ
	Събиране и обработка на метеорологични данни, анализиране на метеорологичната ситуация и прогнозиране на атмосферни процеси и явления с цел определяне разпространението на радиоактивното замърсяване в атмосферата и водните басейни.	ХМО, РДПБЗН
	Спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци.	ОДМВР, ОПУ, ЖПС - Бургас
	Организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация.	РДПБЗН, ОДМВР, РЗИ
	Осигуряване, укрепване и хидроизолация на участъци, замърсени с радиоактивни вещества, с цел предотвратяване на разпространението им в околната среда.	РДПБЗН, ОДМВР
3	Спасителни операции	
	Извеждане на пострадали от зоната на замърсяване.	РДПБЗН, ОДМВР, РЗИ, ЦСМП
	Оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения.	ЦСМП, РДПБЗН, БЧК
	Осигуряване на обществения ред и регулиране на движението.	ОДМВР
	Извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване.	РДПБЗН, РЗИ
4	Евакуация и настаняване на засегнатото население	
	Временно извеждане или евакуация на население и животни.	Областен управител, кметове на общини, ОДМВР, РДПБЗН, ОДБХ
	При необходимост временно настаняване на евакуираното население в резервен сграден фонд и в други подходящи сгради.	Областен управител, Кметове на общини, Ръководители на ведомства
	Осигуряване на сграден фонд за държавни структури	Областен

	включително за щабове за изпълнение на планове за защита при бедствия	управител, Кметове на общини
5	Извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи	
	Деконтаминация на района на инцидента.	РДПБЗН, РЗИ, ДПРАО
	Осигуряване на резервно водоползване или доставяне на вода с водоноски.	ВиК, РДПБЗН, Кметове на общини, БЧК
	Възстановяване на движението на МПС и подвижен ЖП състав.	ОДМВР, ОПУ, ЖПС
6	Други операции, свързани със защитата	
	Сформиране на пресцентър, уведомяване на медиите и предоставяне на актуална информация.	ОДМВР
	Раздаване на помощи на пострадалото население.	ОДМВР, БЧК, Социално подпомагане, ОДБХ, Кметове на общини

VII. Процедурата преустановява своето действие след изтегляне на силите и средствата от ЕСС от мястото на бедствието.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Приложение № 2

ЗАПОВЕД

№

гр. Ямбол, 20....г.

На основание чл. 31, ал. 3 във връзка с чл. 64, ал. 1, т. 13 от Закона за защита при бедствия

ЗАПОВЯДВАМ:

1. За осъществяване на взаимодействие и координация между частите на Единната спасителна система, участващи в изпълнението на защитни дейности при ядрена и радиационна авария на територията на област Ямбол, определям за **Ръководител на операциите**, със следните основни задачи:

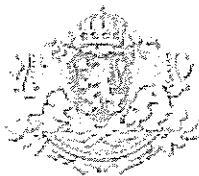
- да създаде щаб с представители на участващите екипи на Единната спасителна система;
- да управлява дейностите, които са предприети за справяне с аварията;
- да управлява ресурсите – хора, техника и оборудване;
- да създаде ефективна организация за връзка и сътрудничество между всички участващи лица;
- да идентифицира нови и непредвидени рискове и да ми докладва редовно за развитието на ситуацията.

2. За **Ръководител на секция „Планиране“** определям, със следните основни задачи:

- да събира и анализира цялата оперативна информация, получена за ситуацията;
- да прави прогнози за възможни предстоящи събития и за усложняване на обстановката;
- да планира, изготвя и предлага решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последиците от радиационната авария;
- да изготвя обобщени доклади за състоянието на обстановката.

3. За **Ръководител на секция „Логистика“** определям, със следните основни задачи:

- да осигури необходимите сили и средства за изпълнение на задачите и мерките за справяне с бедствената ситуация;
- да осигури комуникационното и техническо осигуряване на щаба, а при необходимост и на силите, действащи на терен;
- да води отчет/архив на всички изготвени документи и взети решения.

4. За **Отговорник „Публична информация“** и лице за връзка с органи и организации определям, със следните основни задачи:

- да подготвя информационни бюлетини за изпращане на медиите, съдържащи информация за развитието на бедствието, предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване, както и необходимостта от прилагане на защитни мерки и действия при ядрена и радиационна авария;

- да организира изявления и срещи на председателя на Областния щаб или други упълномощени лица за предоставяне на информация на населението и медиите;

- да организира телефонна линия за предоставяне на информация на гражданите, свързана с обстановката, предприетите действия и препоръки;

- да осъществява взаимодействието с органи и организации, подпомагащи овладяването на ситуацията.

5. За **Отговорник „Безопасност“** определям, със следните основни задачи:

- да следи за условията за безопасност;

- да дава препоръки на ръководителя на операциите за минимизиране на риска за живота и здравето на лицата, участващи в дейностите по овладяване на бедствената ситуация.

Заповедта да се доведе до знанието на съответните длъжностни лица и структурите на единната спасителна система за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението на заповедта ще осъществявам лично.

ГЕОРГИ ЧАЛЪКОВ

Областен управител на област Ямбол

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	
Бедствие/извънредна ситуация: <i>(Вид, място и време на възникване на събитието)</i>	Пореден номер на плана:
	Период от време, за който се отнася плана: <i>(Дата и час за начало и за край на периода)</i>
Координиращо звено: <i>Областен щаб за изпълнение на ОПЗБ в област Ямбол</i> <i>(Наименование на щоба)</i>	Данни за контакт: <i>(Телефон за връзка, име, фамилия, позиция)</i>

Кратко описание на ситуацията:	
•	
Цели:	
•	
План за действия/ стратегия:	
•	
Дейности и задачи от критично значение: (отбележете какво трябва да се случи, кога и кой е отговорен)	
•	
Необходими ресурси: (отбележете кой, какво и кога трябва да осигури)	
•	
% на изпълнение на плана:	
Обмен на информация: (кой трябва да знае и кой разполага с необходимата информация)	
•	
Комуникационен план (например радиочестоти, телефонни номера и др.)	
•	

Планът е одобрен от:	Планът е изготвен от:
Дата/час на одобряване:	Следваща актуализация: <i>(Дата и час за изготвяне на следваща актуализация на плана)</i>
Изпратен до:	

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ - ПРИМЕРЕН	
Бедствие/извънредна ситуация: В ч. на20.... г. е възникнала авария в АЕЦ Прекъснато е външното електрозахранване на централата и не са сработили дизел генераторите от системите за безопасност. Това е довело до голямо разхерметизиране на стените на хермозоната и повреда на ядреното гориво. Изтекли са радиоактивни вещества в атмосферата и възникналата авария е класифицирана в клас „Обща аварийна обстановка“.	Пореден номер на плана: № 1
	Период от време, за който се отнася плана: От ч. на20.. г. до20.... г. включително. <i>(Дата и час за начало и за край на периода)</i>
Координиращо звено: Щаб за изпълнение на Областния план за защита при бедствия, Област Ямбол	Данни за контакт: <i>(Телефон за връзка, име, фамилия, позиция)</i>

Кратко описание на ситуацията: - По информация на АЯР и НИМХ се очаква радиоактивното замърсяване да достигне до България в рамките на 48 часа, включително и на територията на област Ямбол. - До момента няма данни за загинали и пострадали хора. - Издадени са заповеди на Областния управител за обявяване на бедствено положение и за определяне на Ръководител на операциите. - Взето е решение за оповестяване на Областния щаб. - Министерството на здравеопазването е наредило да започне раздаването на йодните таблетки за населението.
Цели: - Своевременно и адекватно реагиране и защита на населението и околната среда при ядрена или радиационна авария. - Минимизиране на риска от облъчване на населението.
План за действия/ стратегия: - Осигуряване на необходимата информация за радиационната и метеорологична обстановка в страната и областта чрез наличните технически средства и системи за радиационен мониторинг. - Прогнозиране на последиците от аварията. - Предприемане на действия за осигуряване на колективни средства за защита (КСЗ) и индивидуални средства за защита (ИСЗ) за населението. Раздаване на таблетки калиев йодид. - Информирание на населението за ограничаване и ликвидиране на последиците от аварията. Допълнителни изисквания към общата и лична хигиена. - Повишаване на готовността на силите на ЕСС за действие при аварийна обстановка и извършване на деконтаминация. - Контрол на хранителните продукти. - Защита на селскостопанските животни и растенията. - Защита на водоизточниците и водоснабдителните системи.

Дейности и задачи от критично значение: (отбележете какво трябва да се случи, кога и кой е отговорен)

- **Събиране, обработване и оценка на данните от индивидуалния и общ радиационен мониторинг и прогнозиране развитието на радиационната обстановка.**

1. Информация за радиационната обстановка да се получава от постове за радиационно наблюдение и оповестяване и Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на Република България. Да се засили радиационният мониторинг на гама-фона и замърсеността на територията на областта. Постове за радиационен мониторинг (7 поста) да извършват измервания денонощно през 2 ч., като докладват в Оперативния център в РДПБЗН – Ямбол.

Отг.: ОУ, Кметове на общини, РДПБЗН

2. При необходимост от допълнителни сили и средства за радиационен мониторинг да се поиска помощ от РИОСВ – Ст. Загора, РЗИ – Бургас и Военните формирования.

Отг.: РО, ОЦ

3. РЗИ – Ямбол да подава ежедневно данни за дозовото натоварване на населението въз основа обработката и анализа на данните от радиационния мониторинг. При усложняване на обстановката – на всеки 4 ч.

Отг.: Директор РЗИ

4. Индивидуалният дозиметричен контрол на членовете на аварийните екипи да се извършва с наличните индивидуални дозиметри.

Отг.: Ръководители на аварийни екипи

- **Укриване на населението**

1. Ведомствените и сградни противорадиационни укрития (ПРУ) и защитни съоръжения (скривалища) от I и II категория да се дооборудват с необходимото имущество и вода в срок до20... г.

Отг.: Собственици на ПРУ и ЗС

2. Поради големия недостиг на ПРУ и ЗС на територията на областта да се информира населението как да извърши херметизация на жилищни и стопански помещения в срок до20.... г.

Отг.: ОЩ, ОБЩ, медии

3. Да се организира уведомяване на населението за началото и края на необходимостта от укриване.

Отг.: ОЩ, ОБЩ, медии

- **Осигуряване на индивидуални средства за защита (ИСЗ)**

1. Работодателите, осигурили ИСЗ за своите работници и служители, да пристъпят незабавно към тяхното раздаване.

Отг.: Работодатели

2. Поради това, че заделените ИСЗ за неработещото население в общинските складове са с изтекъл срок на годност и не са обслужвани да се информира населението как да предпази дихателните си органи от вдишване на радиоактивен прах.

Отг.: ОЩ, ОБЩ, медии

- **Йодна профилактика**

1. Незабавно да се създаде организация за раздаване на калиев йодид съгласно логистичните схеми. Раздаването да стане по **предварително изготвени списъци** за определените пунктове (към момента на тренировката няма такива).

Отг.: Кметове на общини

2. Населението, подлежащо на йодна профилактика, да бъде своевременно уведомено за мястото и времето за раздаване, както и необходимите за това лични документи.

Отг.: Кметове на общини, медии

- **Мероприятия за ограничаване и ликвидиране на последиците от аварията, свързани с обществената и лична хигиена.**

1. Да се определят изискванията към обществената и личната хигиена на населението. Изискванията да се доведат до знанието на населението.

Отг.: РЗИ, ОЩ, ОБЩ, медии

2. Да не се провеждат масови мероприятия на открито и да се ограничи движението на гражданите навън до отмяна на ограниченията.

Отг.: МВР, медии

3. Да се обърне особено внимание на режима на хранене и другите защитни мерки спрямо рисковите групи от населението.

Отг.: Общини, РЗИ, социални служби, медии

4. Да се извършва често (поне веднъж на два дни) измиване на улици, пътни платна, тротоари, площадки и тревни площи.

Отг.: Кметове на общини

- **Повишаване на готовността на основните части на ЕСС за действие при аварийна обстановка.**

ОДМВР:

1. Да осигури опазването на обществения ред.
2. Да регулират движението по определени маршрути с цел безпрепятственото придвижване на силите и средствата на ЕСС.
3. Да следи за спазването на забраната за провеждането на масови мероприятия на открито и ограничаване движението на гражданите навън.
4. Да осигури дозиметричен контрол и индивидуални средства за защита (ИСЗ) на определените за работа екипи от дирекцията.

РДПБЗН:

1. С наличните сили и средства да извършва радиационно наблюдение на територията на областта.
2. Да поддържа комуникационни канали и система за уведомяване и взаимодействие с органите на изпълнителната власт и силите на ЕСС.
3. Да осигури дозиметричен контрол и индивидуални средства за защита (ИСЗ) на определените за работа екипи от дирекцията.
4. Да участва в деконтаминацията на хора, транспортни, технически средства и оборудване.
5. Да подпомага работата на ОЩ с експертни оценки и препоръки за ситуацията.

Екипи за спешна медицинска помощ и лечебни заведения:

1. Да организират снабдяването с лекарствени средства за радиационна профилактика и лечение на облъчени лица.
2. Да осигурят дейностите по медицинско осигуряване на засегнатите от аварията лица.
3. Да осигурят дозиметричен контрол и индивидуални средства за защита (ИСЗ) на определените за работа екипи и да дооборудват линейките с маски и респиратори.

БЧК:

1. Да осигури пунктове за оказване на първа долекарска и психологична помощ на пострадали.
2. Да организира хуманитарно подпомагане след извършена оценка на нуждите.
3. Да осигури дозиметричен контрол и индивидуални средства за защита (ИСЗ) на определените за работа екипи.
4. Да участва в разкриването на подкрепителни пунктове като осигурява питейна вода, топли напитки, сандвичи и други в районите на действие на аварийните екипи.

- **Контрол на хранителните продукти.**

1. Да се направи експертна оценка за годността на хранителни продукти от представителни средни проби, взети от складовите бази, търговската мрежа и заведенията за обществено хранене в областта. Радиоактивно замърсените продукти да се подложат на съответна обработка или се да се извозят за преработка в продукти за дълготрайно съхранение. Ако радиоактивното замърсяване е над установените граници, хранителните стоки да се унищожат.

Отг.: РЗИ, ОДБХ

2. Незабавно да се блокират наличните количества сухо мляко и детски храни в складовете на търговската мрежа и производителите. Същите да се насочат към детските контингенти.

Отг.: ОЩ, ОБЩ

3. Да се организира нормалното снабдяване с хранителни продукти във всяко населено място, като се контролира правилното осигуряване и предотвратяване на евентуално презапасяване с основни хранителни и нехранителни стоки.

Отг.: ОЩ и ОБЩ

4. Да започнат действия за извършване на херметизация на всички складове и магазини за хранителни стоки и заведенията за обществено хранене. За целта да се използват полиетилен, платна, капаци за прозорците и др. (от складовите наличности).

Отг.: ОЩ, ОБЩ, ръководители на търговски обекти

• **Защита на селскостопанските животни и растенията.**

1. Да организира радиационен мониторинг и контрол на животни, растения, почви и селскостопанска продукция.

Отг.: ОДБХ

2. ОДБХ да сформира и поддържа аварийен екип.

3. Да се организира прибирането на зърнения фураж в херметизирани складове, грубият в сеновали и чрез стифиране и покриване с покривни материали.

Отг.: Зърнопроизводители и собственици на складове

4. Да се организира защитата на растениевъдната продукция, като силно замърсената се унищожи под контрола на ОДБХ и общинските служби по земеделие със съдействието на органите на МВР.

• **Защита на водоизточниците и водоснабдителните системи.**

1. Да се извърши херметизация на:

- водовземните съоръжения на водоизточниците;
- врати, капаци и отдушници на напорните черпателни резервоари и други съоръжения на водоснабдителните мрежи.

Отг.: ВиК ЕООД

2. Да се осъществи лабораторен контрол на водата цел установяване на радиоактивно замърсяване на използваните водоизточници и водопроводи на населените места

Отг.: ВиК ЕООД

3. Да се изключат от системите замърсените съоръжения.

Отг.: ВиК ЕООД

4. Всички частни кладенци (бунари) да се херметизират.

Отг.: Стопани на кладенци

5. Да се осигури чиста питейна вода на силите, въвеждани за извършване на спасителни и аварийни дейности чрез водоснабдителни пунктове.

Отг.: Кметове на общини

6. Да се въведе режимно водоснабдяване при недостиг на питейна вода.

Отг.: ВиК ЕООД

7. Да се приведе в готовност възможността за разкриване на водоснабдителни пунктове и снабдяване на населението с чиста вода при необходимост.

Отг.: ОЩ, ОБЩ, ВиК ЕООД

Необходими ресурси: (отбележете кой, какво и кога трябва да осигури)

- Осигуряването с необходимите ресурси за извършване на планираните действия да стане съгласно областния и общинските планове за защита при бедствия и ведомствените планове на съответните отговорни институции.
- При необходимост от допълнителни ресурси такива се изискват по определения ред.

% на изпълнение на плана:	
Обмен на информация: <i>(кой трябва да знае и кой разполага с необходимата информация)</i>	
• С Плана за действие да бъдат запознати общинските щабове. • Отговорник „Публична информация“ и лице за връзка с органи и организации да подготви извадка от Плана, която да предостави на средствата за масова информация с цел уведомяване на населението за предприемането на необходимите радиационно-защитни мерки.	
Комуникационен план <i>(например радиочестоти, телефонни номера и др.)</i>	
• Описани са в Плана за провеждане на практическата тренировка и учението.	

Планът е одобрен от: - Областен управител	Планът е изготвен от: - Ръководител секция „Планиране“
Дата/час на одобряване: ч. на.....20... г.	Следваща актуализация: (Дата и час за изготвяне на следваща актуализация на плана)
Изпратен до:	

УКАЗАНИЯ И ПРЕПОРЪКИ **към населението при радиоактивно замърсяване на територията на** **област Ямбол**

Спазвайте конкретните указания на органите на МВР – „Пожарна безопасност и защита на населението“, на здравните власти и на другите компетентни държавни органи.

Получаване на инструкции по радиото и телевизията

Националните и местните канали на радиото и телевизията, както и радиokolите на органите на МВР ще Ви информират своевременно за необходимите действия.

Не предприемайте нищо без да разполагате с достатъчна и достоверна информация.

Ако Ви бъде наредено да се укриете в жилището

В случай че в дома си имате помещение, подходящо за укритие, веднага го заемете при подаване на съответния сигнал. При липса на укритие затворете плътно (херметизирайте) всички прозорци и врати и ги уплътнете добре. Изключете всички климатични и вентилационни системи, вкарващи въздух отвън.

Не напускайте мястото на укриване без нареждане.

Йодна профилактика

Йодна профилактика се извършва само след разпореждане на Министерството на здравеопазването.

Уточнете предварително от кой пункт ще получите таблетките калиев йодид. Спазвайте инструкцията за употреба и вземайте йодните таблетки по дадената Ви схема. Не провеждайте самоволно йодна профилактика.

Индивидуални средства за защита

При излизане навън ще Ви трябват средства за защита на дихателните органи и кожата. Проверете предварително разполага ли Вашето семейство с индивидуални средства за защита (граждански противогаз, респиратор) и ги подгответе за използване. Маските със защита FFP1, FFP2 и FFP3 осигурят защита от прах и аерозоли до 0,5 микрона и имат способността да сепарират праховите замърсявания от вдишания въздух, съответно: FFP1 до 80% , FFP2 до 94% и FFP3 до 99%.

Ако в момента на радиоактивното замърсяване все още не са Ви раздадени индивидуални средства за защита, използвайте памучно-марлена превръзка, навлажнена носна кърпа или памучен плат, с които добре да закриете устата и носа.

Ползвайте за защита дрехи, изработени от плътни тъкани, гумирани и импрегнирани платове, полиетиленови платна.

Спазвайте лична хигиена

Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене. Къпете се ежедневно.

При влизане в жилището събуйте обувките и свалете връхните дрехи. Съхранявайте ги отделно.

Не допускайте замърсяване на Вашето жилище

Проветряването да се извършва само при тихо време и през мокър тензук или друго парче плат.

Не метете и не тупайте. Почиствайте ежедневно с влажна кърпа или ползвайки прахосмукачка с воден филтър.

Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито.

Обработка на хранителни продукти и вода

Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. Консумирайте само трайни и консервирани храни. Изключете от менюто си листните зеленчуци и прясното мляко. За децата използвайте сухо мляко. Спазвайте указанията на компетентните органи за обработка на храната - добро измиване, белене, накисване, изхвърляне на първата вода при варене и др.

Хранителните продукти и ястията съхранявайте в подходящи опаковки и съдове, в закрити помещения.

Вода за питейни и домакински нужди ползвайте само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода. Защитете кладенците от радиоактивен прах чрез покриване с полиетиленово фолио.

Когато сте на открито

Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката.

Ограничете престоя си и пътуванията навън. Не предприемайте излети и разходки сред природата. Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.

Препоръчва се често миене на улици, площадки и тротоари. Не метете двора, а оросявайте със струя вода тревните площи и пътеките около къщата си.

Опазване на животните и селскостопанската продукция

През първия период на високо замърсяване животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата и същите да се хранят с навлажнен концентриран или груб фураж.

Боксовете и закритите помещения да се измиват ежедневно с вода. На прозорците на обори и други животновъдни обекти да се поставя навлажнен тензук.

Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите в дните на радиоактивно замърсяване фуражи да се складираат за около 2 месеца.

НАЛИЧНИ ИНДИВИДУАЛНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА В ОБЩИНСКИТЕ СКЛАДОВЕ В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

№	ВИД	Община Ямбол			Община „Тунджа“			Община Елхово			Община Стралджа			ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО	БРОЙ	МАРКА, МОДЕЛ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО	БРОЙ	МАРКА, МОДЕЛ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО	БРОЙ	МАРКА, МОДЕЛ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО
		МАРКА, МОДЕЛ	БРОЙ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО	МАРКА, МОДЕЛ	БРОЙ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО	МАРКА, МОДЕЛ	БРОЙ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО	МАРКА, МОДЕЛ	БРОЙ	ГОДИНА НА ПРОИЗВОДСТВО										
1.	ДЗК	ДК-72	640		ДК-72	10	1982	ДК-72	278		ДК-72	60			60	ДК-72							
2.	ФП	ГП-1	763		БСС-МО-4У	960	1969	ГП-5	9000	1981	БСС-МО-4У	2100			2460	МБГП-70							1981
3.	ФП	ГП-5	19080		БСС-МО-4У	1650	1971	ДП-2	2000	1983	ДП-1	2950			800	БСС-МО-4У							1971
4.	ФП	ПМГ	18200		БСС-МО-4У	2390	1970								210	БСС-МО-4У							1968
5.	ФП	ДП	21000			500	1983								474	БСС-МО-4У							1969
6.	ФП				ДП-2	3000	1983								739	ДП-1							1983
7.	ФП														440	ДП-1							1975
8.	Р	МР-70	1940		МР-70	2410	1977	МР-70	6300	1979	МР-70	4600											
9.	Р				МР-70	2590	1972																
10.	ЗО				ЛЗО	50	1974					99											
11.	ЗП					100	1971		800			1340			300								
12.	ЗЧ					200	1972		590			1620			300								
13.	ЗР					160	1974		900			1230			300								

Легенда:

ДЗК – детска защитна камера
 ФП – филтриращ противогаз
 Р – респиратор
 ЗО – защитно облекло
 ЗП – защитни престилки
 ЗЧ – защитни чорапи

Приложение № 6

ЗР – защитни ръкавици

Забележка: Наличните индивидуални средства за защита са физически и морално остарели. В случай на необходимост се предвижда населението в областта да бъде осигурено с респираторни маски съгласно сключени споразумения с търговски фирми.

**РАЗЧЕТ ЗА НАЛИЧНИТЕ ПРЕПАРАТИ ЗА ЙОДНА ПРОФИЛАКТИКА НА НАСЕЛЕНИЕТО – ТАБЛЕТКИ КАЛИЕВ
ЙОДИД В ОБЛАСТ ЯМБОЛ**

Община	Население (бр.)			Еднодневна доза			Необходими таблетки за 1 ден (бр.)	Необходими таблетки за 2 дни (бр.)	Необходими блистери за 2 дни (бр.)
	0-3 г.	3-12 г.	12-40 г.	0-3 г.	3-12 г.	12-40 г.			
				по 0,5 табл.	по 1 табл.	по 2 табл.			
Ямбол	2619	7103	20059	1310	7103	40118	48531	97061	9706
„Тунджа“	735	1827	5887	368	1827	11774	13969	27937	2794
Стралджа	522	1487	3564	261	1487	7128	8876	17752	1775
Елхово	474	1249	3827	237	1249	7654	9140	18280	1828
Болярово	110	251	892	55	251	1784	2090	4180	418
Общо за област Ямбол	4460	11917	34229	2230	11917	68458	82605	165210	16521

Забележка: Оперативен резерв от индивидуални средства за йодна профилактика за основните съставни части на Единната спасителна система е разпределен в четири депа по РДПБЗН, съответно:

РДПБЗН – Враца – 87365 блистера
 РДПБЗН – Русе – 85578 блистера
 РДПБЗН – София – 31514 блистера
 РДПБЗН – Ст. Загора – 43647 блистера

ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ ИНСТРУКЦИЯ ЗА УПОТРЕБА

Моля, прочетете внимателно инструкцията за съхранение и консумация на йодни таблетки и стриктно спазвайте описаните в нея положения. Ако имате въпроси се обръщайте към здравните заведения и към органите за пожарна безопасност и защита на населението.

В никакъв случай не употребявайте йодните таблетки произволно.

Общи сведения за йодните таблетки

Съдържание:

1 таблетка съдържа: 65 mg калиев йодид, съответстващ по съдържание на 50 mg йод.

Приложение на йодните таблетки

Йодните таблетки се пият с профилактична цел, за защита на щитовидната жлеза от поемането и натрупването в нея на радиоактивен йод след авария в атомна електроцентрала. Приемането на йодните таблетки намалява и даже елиминира риска от рак на щитовидната жлеза вследствие на натрупване на радиоактивен йод в нея.

Внимание! Йодните таблетки се приемат само в дозировката, описана в таблицата след решение за вземането им от оторизираните органи:

- за населението – Министерският съвет по указания на Министерство на здравеопазването
- за персонала на АЕЦ – от ГРАР

Същите определят времето на започване на профилактиката и нейната продължителност.

Кой трябва да взима йодни таблетки:

- децата и подрастващите (до 12 години);
- бременните жени и кърмачките;
- населението от 12 до 40 годишна възраст .

Забранява се вземането на йодни таблетки от:

- хора, страдащи от алергия към йода;
- херпетиформен дерматит;
- пемфигус вулгарис;
- миотония конгенита;
- алергичен васкулит.

Йодните таблетки се вземат след консултация с лекар при следните заболявания:

- нарушение на функциите на щитовидната жлеза;
- бронхиална астма;
- бъбречна недостатъчност;
- имунна недостатъчност.

Децата под 1 годишна възраст, бременните жени, кърмачките и хората, страдащи от нарушение на функциите на щитовидната жлеза трябва да вземат йодните таблетки под лекарски контрол.

Начин на употреба

За да се избегне или намали нежеланото дразнене на стомашно-чревния тракт йодните таблетки се вземат след ядене, като се натрошават и се поемат с много течности.

Дозировка – дневна доза, която не бива да се надвишава:

Възраст	Йоден еквивалент [mg]	Калиев йодид [mg]	Брой таблетки
Новородени до 1 месец	12,5	16,3	1/4*
От 1 до 2 месеца	12,5 – 25	15 – 30	1/4 - 1/2
От 2 месеца до 3 години	25	32,5	1/2
От 3 до 12 години	50	65,0	1
От 12 до 40 години	100	130	2
Бременни и кърмачки **	100	130	2

* - дава се само една доза

** - дават се само две дози

Внимание! Максималната доза да не е повече от 1 грам, йодните таблетки да не се вземат в продължение на повече от 10 дни.

Странични ефекти

Страничните ефекти се проявяват слабо. Някои от тях са:

- метален вкус;
- гадене и повръщане;
- стомашно неразположение;
- диария;
- зачервяване на кожата;
- сърцебиене.

Моля, не забравяйте, че йодните таблетки предпазват само щитовидната жлеза от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще Ви бъдат разпоредени от:

За населението – Министерският съвет

За персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи;

Внимание! Да се пазят от деца!

Условия за съхранение: Да се съхраняват на тъмно, както са пакетирани, от 0°C до 30°C при влажност 40% до 90%. Слабото покафеняване на таблетките не променя техните качества.

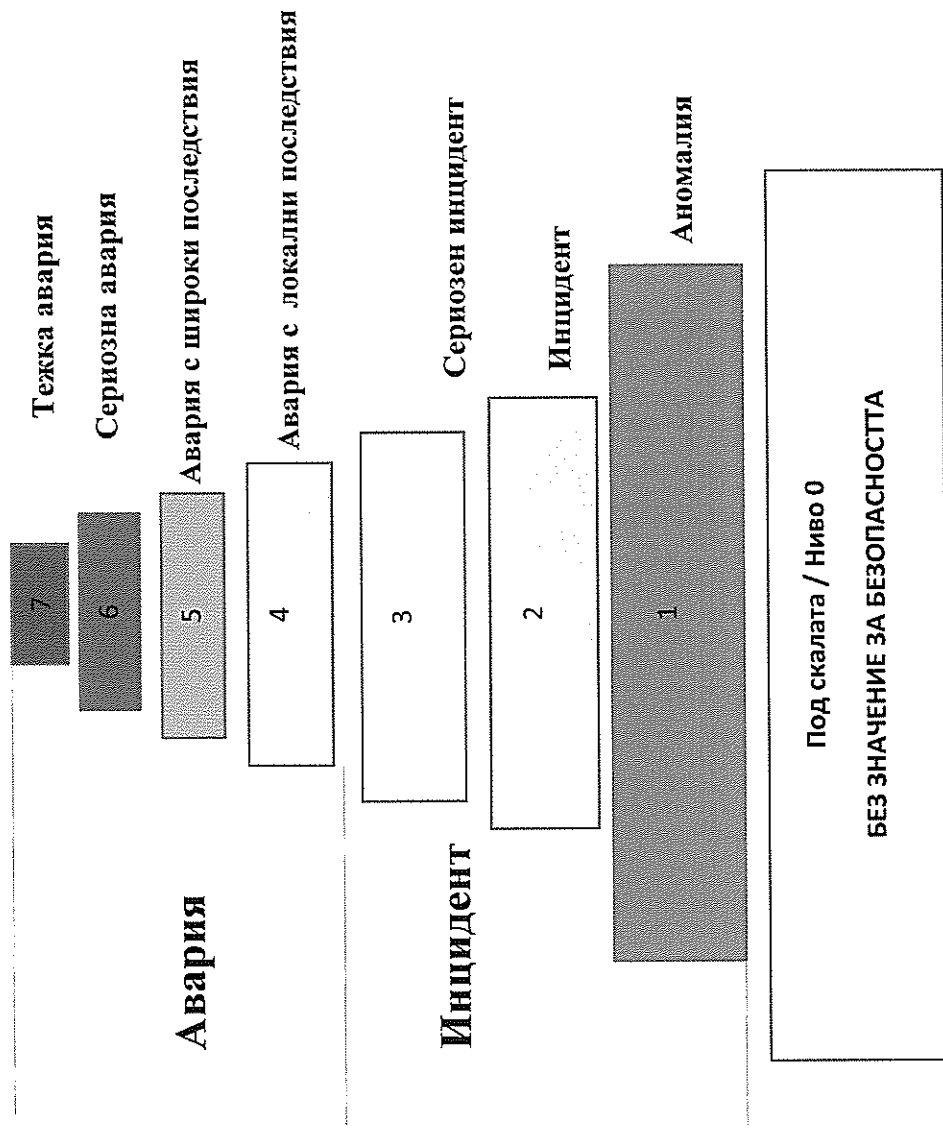
**РАЗЧЕТ ЗА НАЛИЧНИТЕ ПРЕПАРАТИ ЗА ЙОДНА ПРОФИЛАКТИКА НА НАСЕЛЕНИЕТО – ТАБЛЕТКИ КАЛИЕВ
ЙОДИД В ОБЛАСТ ЯМБОЛ**

Община	Население (бр.)			Еднодневна доза			Необходими таблетки за 1 ден (бр.)	Необходими таблетки за 2 дни (бр.)	Необходими блистери за 2 дни (бр.)
	0-3 г.	3-12 г.	12-40 г.	0-3 г. по 0,5 табл.	3-12 г. по 1 табл.	12-40 г. по 2 табл.			
Ямбол	2619	7103	20059	1310	7103	40118	48531	97061	9706
„Тунджа“	735	1827	5887	368	1827	11774	13969	27937	2794
Стралджа	522	1487	3564	261	1487	7128	8876	17752	1775
Елхово	474	1249	3827	237	1249	7654	9140	18280	1828
Болярово	110	251	892	55	251	1784	2090	4180	418
Общо за област Ямбол	4460	11917	34229	2230	11917	68458	82605	165210	16521

Забележка: Оперативен резерв от индивидуални средства за йодна профилактика за основните съставни части на Единната спасителна система е разпределен в четири депа по РДПБЗН, съответно:

РДПБЗН – Враца – 87365 блистера
 РДПБЗН – Русе – 85578 блистера
 РДПБЗН – София – 31514 блистера
 РДПБЗН – Ст. Загора – 43647 блистера

Международна скала за ядрени и радиационни събития на МААЕ
(скала ИНЕС)

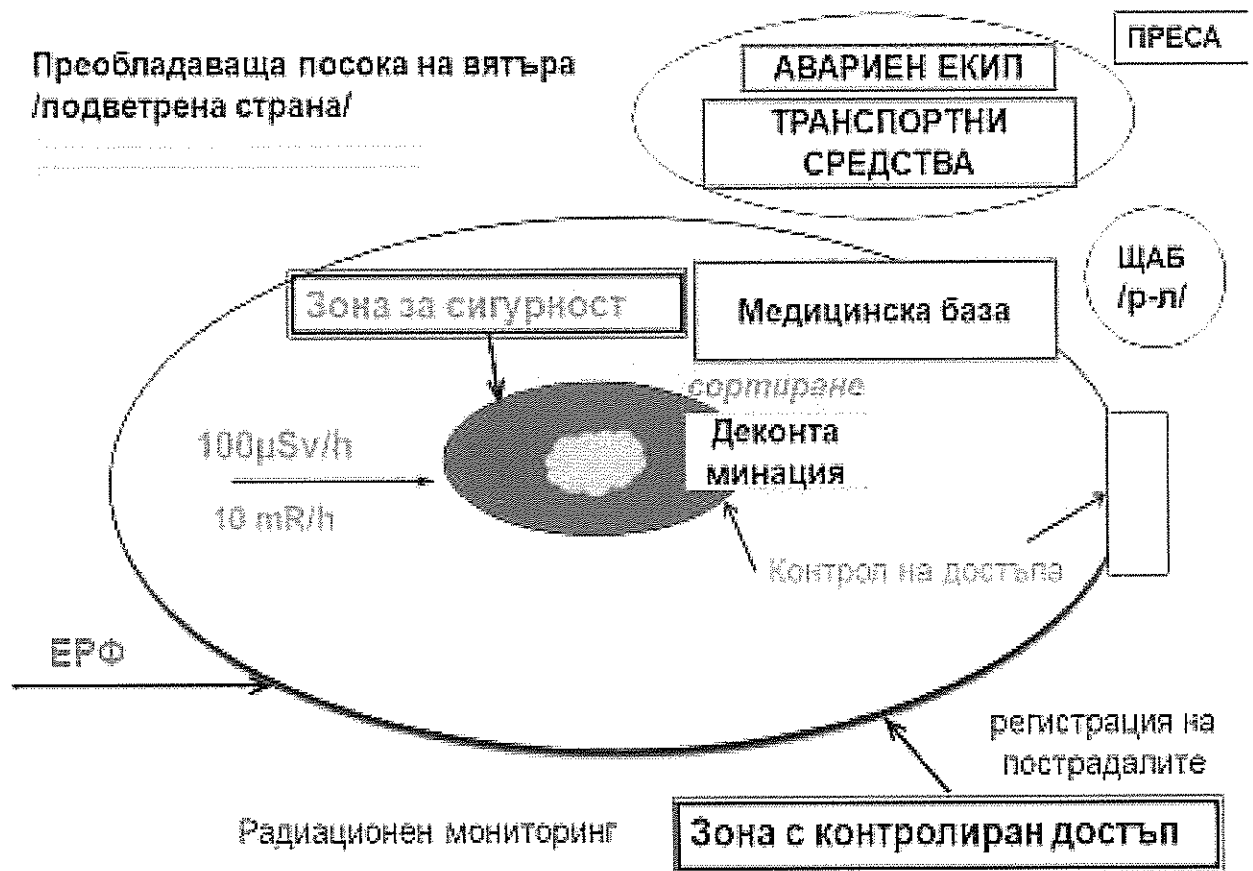
Фигура 1. Международна скала за ядрени и радиационни събития (ИНЕС)

Таблица 1. Общи критерии за класификация на събитията по скалата ИНЕС

Описание на събитие и ниво по ИНЕС	Хора и околна среда	Физически барieri и контрол	Зашита в дълбочина
<i>Решаваща авария</i> Ниво 7	Изключително малко количество радиоактивен материал, което вероятно ще бъде изхвърляно на изключително малка площ.		
<i>Сериозна авария</i> Ниво 6	Значително количество радиоактивен материал, което вероятно ще бъде изхвърляно на малка площ.		
<i>Авария с широка последица</i> Ниво 5	Ограничено изхвърляне на радиоактивен материал, което вероятно ще бъде изхвърляно на малка площ.	- Тежки повреди на активната зона на реактора. - Изхвърляне на големи количества радиоактивен материал в съоръжението с голяма вероятност за значително облъчване на населението. - Изхвърлянето може да е в резултат на крупна авария с възникване на критичност или пожар.	
<i>Авария с локални последици</i> Ниво 4	- Малко изхвърляне на радиоактивен материал, при което с малка вероятността че ще се наложи прилагането на планирани контрамерки, освен местен контрол на храните. - Понякога един смъртен случай от облъчване.	- Стопане или повреждане на горивото в реактора, в резултат на което е изпуснато повече от 0.1% от общото количество в активната зона. - Изхвърляне на значителни количества радиоактивен материал в границите на съоръжението с голяма вероятност за значително облъчване на населението.	- Близко до авария събитие в АЕЦ, при което не са останали други допълнителни средства за осигуряване на безопасността. - Изгубен или откраднат силно радиоактивен защит източник. - Неправилно доставен силно радиоактивен защит източник при липса на адекватна инструкция за боравене с него.
<i>Сериозна инцидент</i> Ниво 3	- Облъчване, превишаващо десет пъти допустимата годишна доза за работниците. - Несмъртоносен детерминистичен ефект на радиацията върху здравето (напр. изгаряне).	- Мощността на дозата на облъчване в работната зона по-голяма от 1Sv/h. - Сериозно радиационно замърсяване в зона, където това не е предвидено в проекта, с малка вероятност за значително облъчване на населението.	

Инцидент Ниво 2	- Облъчване на човек от населението, превишаващо 1mSv. - Облъчване на работник, допустимата годишна доза	- Нива на радиацията в работната зона за експлоатация по-големи от 50 mSv/h. - Значително радиационно замърсяване в границите на съоръжението, което се е разпространило в зона, където това не е предвидено в проекта	- Значителни откази на средствата за осигуряване на безопасността, но без реални последиствия. - Паметен силно радиоактивен закрит изоставен източник, устройство или транспортна опаковка, при което средствата за осигуряване на безопасността са се съхранили. - Неправилно опакован силно радиоактивен закрит източник.
Аномалия Ниво 1			- Облъчване на човек от населението, превишаващо допустимата годишна доза. - Малки проблеми с компоненти за безопасност, при оставан значителен запас на защита в дълбочина. - Изгубен или откритият ниско радиоактивен източник, устройство или транспортна опаковка.
Събитие под скалата Ниво 0			Без значимост за безопасността (под скалата/Ниво 0)

Схематично представяне на обособяването на зони за аварийно планиране

РАЗЧЕТ ЗА РАЗДАВАНЕ НА ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ И ИНДИВИДУАЛНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА В ОБЩИНА „ТУНДЖА“

Определени са 5 (пет) маршрута, по които да се разнесат необходимите бройки йодни таблетки и респираторни маски.

Автомобилите и водачите им се осигуряват от община „Тунджа“.

Медицинските лица се осигуряват от РЗИ – Ямбол, детските градини и училищата в населените места в община „Тунджа“.

Отговорно лице за цялостната дейност: Владимир Стоев - Директор на Дирекция Отбранително-мобилизационна подготовка, обществен ред и сигурност“ в община „Тунджа“.

Първи маршрут

№	Населено място (село)	Брой население (постоянен адрес)	Брой насе- ление до 40 год.	Пункт за раздаване	Отговорни лица	Брой опаковки/ таблетки калий йодид	Брой респираторни маски
1.	Роза	1015	344	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	117/ 1170	1015
2.	Ботево	740	300	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	102/ 1020	740
3.	Скалица	525	207	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	71/ 710	525
4.	Овчи кладенец	311	107	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	36/ 360	311
5.	Генерал Тошево	207	72	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	25/ 250	207
6.	Голям Манастир	224	65	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	23/ 230	224
7.	Миладиновци	197	92	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	31/ 310	197
8.	Крумово	488	254	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	87/ 870	488
9.	Видинци	9	–	Кметско наместни- чество	Кметски наместник, мед. лице, служи- тел на ОДМВР	–	9
10.	Генерал Инзово	592	146	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	50/ 500	592

Втори маршрут

№	Населено място (село)	Брой население (постоянен адрес)	Брой насе- ление до 40 год.	Пункт за раздаване	Отговорни лица	Брой опаковки/ таблетки калий йодид	Брой респираторни маски
1.	Стара река	294	93	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	32/ 320	294
2.	Козарево	353	161	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	55/ 550	353
3.	Калчево	426	148	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	51/ 510	426
4.	Победа	477	142	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	48/ 480	477
5.	Челник	228	67	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	23/ 230	228
6.	Симеоново	149	41	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	14/ 140	149
7.	Асеново	76	28	Кметско наместни- чество	Кметски наместник, мед. лице, служи- тел на ОДМВР	10/ 100	76
8.	Каравелово	184	27	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	10/ 100	184
9.	Сламино	128	48	Кметско наместни- чество	Кметски наместник, мед. лице, служи- тел на ОДМВР	17/ 170	128
10.	Робово	129	93	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	32/ 320	129

Трети маршрут

№	Населено място (село)	Брой население (постоянен адрес)	Брой насе- ление до 40 год.	Пункт за раздаване	Отговорни лица	Брой опаковки/ таблетки калий йодид	Брой реси- ра- торни маски
1.	Кукорево	1595	677	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	230/ 2300	1595
2.	Окоп	532	180	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	61/ 610	532
3.	Ханово	449	119	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	41/ 410	449
4.	Тенево	1376	529	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	180/ 1800	1376
5.	Маломир	538	148	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	51/ 510	538
6.	Дряново	62	12	Кметско наместни- чество	Кметски наместник, мед. лице, служи- тел на ОДМВР	4/ 40	62
7.	Драма	41	22	Кметско наместни- чество	Кметски наместник, мед. лице, служи- тел на ОДМВР	8/ 80	41
8.	Коневец	128	59	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	20/ 200	128

Четвърти маршрут

№	Населено място (село)	Брой население (постоянен адрес)	Брой насе- ление до 40 год.	Пункт за раздаване	Отговорни лица	Брой опаковки/ таблетки калий йодид	Брой реси- ра- торни маски
1.	Кабиле	880	345	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	118/ 1180	880
2.	Дражево	716	310	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	106/ 1060	716
3.	Хаджидимитрово	747	415	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	141/ 1410	747
4.	Завой	1123	703	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	239/ 2390	1123
5.	Веселиново	1258	679	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	231/ 2310	1258
6.	Могила	417	204	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	69/ 690	417
7.	Чарган	462	176	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	60/ 600	462
8.	Търнава	114	23	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	8/ 80	114

Пети маршрут

№	Населено място (село)	Брой население (постоянен адрес)	Брой насе- ление до 40 год.	Пункт за раздаване	Отговорни лица	Брой опаковки/ таблетки калнев йодид	Брой респираторни маски
1.	Безмер	945	338	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	115/ 1150	945
2.	Болярско	185	57	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	20/ 200	185
3.	Бояджик	1115	525	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	179/ 1790	1115
4.	Гълъбинци	201	66	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	23/ 230	201
5.	Златари	90	27	Кметско наместни- чество	Кметски наместник, мед. лице, служи- тел на ОДМВР	9/ 90	90
6.	Межда	105	39	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	14/ 140	105
7.	Савино	107	50	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	17/ 170	107
8.	Меден кладенец	157	46	Кметство	Кмет, специалист в кметство, мед. лице, служител на ОДМВР	16/ 160	157

План и разчет за евакуация и разсредоточаване при земетресение в община Болярово

Евакуация и/или разсредоточаване се осъществяват при обявяване на бедствено положение или при възникване на опасност от бедствие.

Съгласно чл. 10, чл. 14, чл. 15 и чл. 17 от Наредбата за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване (обн. ДВ. бр. 103 от 28 Декември 2012 г.), щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на територията на община Болярово под ръководството на кмета на общината, изпълнява следните дейности:

- ✓ организира оповестяването за евакуация и разсредоточаване;
- ✓ организира извеждането (транспортирането) на подлежащите на евакуация и разсредоточаване хора, животни и имущество;
- ✓ организира посрещането и настаняването на евакуираните, както и съхраняването на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- ✓ организира логистичното осигуряване на евакуираните и защитата на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- ✓ осъществява непосредственото ръководство на СЕП, ЕЦ и МН;
- ✓ организира охраната на територията, от която е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- ✓ организира и координира получаването и раздаването на хуманитарни помощи;
- ✓ предоставя информация за проведената евакуация и разсредоточаване;
- ✓ извършва и други дейности във връзка с провеждането на евакуацията и разсредоточаването.

1. Ред за оповестяване

Оповестяването на населението в застрашени райони се извършва чрез:

- ✓ Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението – чрез ОЦ на РДПБЗН - Ямбол;
- ✓ системата за ранно известяване BG Alert;
- ✓ локалните системи за оповестяване в обектите;
- ✓ електронните съобщителни мрежи и/или услуги на предприятия, осъществяващи електронни съобщения по заявка на МВР;
- ✓ комуникационната среда на МВР и други ведомства и организации;
- ✓ ресурсите на единната спасителна система и местните средства за масово осведомяване;
- ✓ други средства за оповестяване – оперативен дежурен по ОбСС, автомобили с високоговорящи уредби и др.

Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите - СЕП, евакуационни маршрути и ЕЦ, както и какво евакуираните се да вземат със себе си;
- време на следващото съобщение.

2. Места на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН):

Сборни евакуационни пунктове (СЕП) за населените места в община Болярско - кметства, училища, ЦДГ и читалища.

Евакуационни центрове (ЕЦ) – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

Места за настаняване (МН) – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

3. Състав на:

• СЕП

Ръководител

Членове - специалисти по:

- регистрация и отчет на евакуиращите се;
- транспортно осигуряване;
- охрана и обществен ред;
- медицинско лице;
- информация и връзка с общинския щаб.

Задължения на членовете на СЕП:

- регистрация на евакуиращите се;
- разпределение на евакуиращите се по маршрути;
- създаване на организация за оптимално използване на превозните средства, включително и личните;
- осигуряване на охраната и обществения ред на СЕП, медицинско обслужване, минимални хигиенно-битови условия и подпомагане с храна и вода в началния период;
- подготвяне и предоставяне на информация на общинския щаб за хода на евакуацията.

• Евакуационни центрове (ЕЦ)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и регистрация;
- разпределяне по МН;
- охрана и обществен ред;
- медицинска и психологическа помощ.

Задължения на членовете на ЕЦ:

- организиране посрещането и настаняването на евакуираното население;
- регистрация на евакуираните;
- оказване при необходимост на психологическа помощ;
- консултиране;
- разпределение по местата за настаняване;
- осигуряване на охраната и обществения ред на Евакуационния център.

• Места за настаняване (МН)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и настаняване;
- медицинска помощ;
- охрана и опазване на обществения ред;
- материално осигуряване.

Задължения на членовете на МН:

- посрещане и настаняване на евакуираните;
- снабдяване на евакуираните с храна, вода, дрехи и одеяла;
- оказване на медицинска и психологическа помощ;
- охрана и опазване на обществения ред в МН.

4. Транспортни средства, необходими за провеждането на евакуацията и разсрещоточаването

Евакуацията и разсрещоточаването се извършват с транспортни средства и/или пеша.

Автотранспортните средства за нуждите на евакуацията и други дейности се осигуряват чрез общински превоз, фирмени и частни превозвачи, имащи лиценз за извършване на превоз на пътници или товари, областна администрация и др.

Евакуиращите се с лични автомобили формират колони от по 5-10 автомобили на СЕП и след оформяне на евакуационните документи се отправят по определените маршрути към местата за настаняване, съпровождани от служебно лице на У на МВР – Болярово.

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разсрещоточаване и организация на движението

Маршрутите за временно извеждане се определят в зависимост от конкретната ситуация. Определят се маршрути, преминаващи далеч от високи и засегнати сгради, създаващи опасност от самосрутуване, далеч от електропроводи високо напрежение, извън заливните зони на язовири, определят се обходни маршрути при наличие на срутени и засегнати мостове по пътищата.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсрещоточените културни и материални ценности

В зависимост от разрушителната сила на земетресението по решение на щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия се провежда поизборна евакуация на всички хора и животни, както и разсрещоточаване на материални и културни ценности от зоната, засегната от земетресението, където охраната им се осъществява от инструктирани лица.

С приоритет на евакуация и разсрещоточаване при земетресение подлежат:

- ✓ деца, болни и възрастни хора;
- ✓ хора от социални, лечебни и здравни заведения, като се полагат изискванията се за тях грижи от персонала на съответното заведение;
- ✓ ценни исторически и архивни документи, научна и техническа документация;
- ✓ движими културни ценности;
- ✓ лекарствени средства, медицински изделия, кръв и кръвни продукти, медицинска апаратура и болнично имущество;
- ✓ хранителни продукти и промишлени стоки от първа необходимост, семена и фуражи;
- ✓ електронноизчислителна, комуникационна и информационна техника и
- ✓ програмни продукти;
- ✓ резервни части, инструменти, ценно оборудване, суровини и готова продукция;
- ✓ промишлени отрови, химикали, източници на йонизиращи лъчения, взривни вещества и горивно-смазочни материали;
- ✓ административни и производствени дейности и услуги;
- ✓ ценни книжа, парични знаци и скъпоценности, съхранявани в кредитни институции;
- ✓ други движими материални ценности.

Евакуацията на населението се извършва, както следва:

Населението, чиито домове са засегнати от земетресението, се евакуира след изясняване на фактическата обстановка към местата за настаняване съгласно направените разчети. Останалата част от населението се евакуира според обстановката при необходимост.

Общото време за провеждане на евакуационните мероприятия до пристигане в местата за настаняване е до 24 ч.

Основните МН са предназначени за настаняване на населението от засегнатите зони при спазване на принципа - настаняване на населението от едно място на друго при осигуряване на 4 м² жилищна площ на евакуиращ се.

Резервните МН са предназначени за настаняване на евакуиращите се при невъзможност да бъдат използвани основните (поради конструктивни изменения на сградите, възникнали локални пожари, заливна зона и други причини).

Решение за промяна на МН взема общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия, съгласно конкретната обстановка.

Евакуационните мероприятия в населените места се организират и ръководят от кметовете на населените места и кметските наместници.

При недостиг или невъзможност да се ползват местата за настаняване по решение на щаба се строят палаткови лагери с палатки от БЧК.

7. Осигуряване на евакуационните мероприятия

Осигуряването на евакуационните мероприятия по време на изнасянето по маршрутите се осъществява от органите на МВР, МРРБ и други съставни части на Единната спасителна система чрез диспечерски контролно-пропускателни пунктове, регулировъчни постове и др.

Медицинското осигуряване за всеки маршрут на евакуация на населението се осъществява от медицински екипи с линейки от ФСМП – Болярово, Елхово.

Нуждаещите се от болнично лечение евакуирани лица се настаняват в болници по решение на РЗИ съобразно тяхното функционално състояние.

Хигиенно-противоепидемичните мероприятия се организират и ръководят от РЗИ - Ямбол.

Материално-техническото осигуряване се организира от общинска администрация. То цели предварителна подготовка на търговските обекти за осигуряване на населението от засегнатите райони и МН с най-необходимите вещи, храна и други материални средства.

Изхранване на населението

За евакуиращото се население по маршрутите за изнасяне и в МН общинската администрация със съдействието на БЧК организират подкрепителни пунктове, като се осигуряват минерална вода, безалкохолни напитки, чай, сандвичи и захарни изделия. Контролът на храните в СЕП, ЕЦ и МН се осигурява от ОДБХ – Ямбол.

Приготвянето на храната за евакуираното население се извършва основно в годните столове на училищата и ЦДГ по селата, посочени за настаняване на населението. Може да се търси съдействие и от кетърингови фирми.

Щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на общината при необходимост изготвя заявка до Областния щаб за задоволяване потребностите на евакуираното население с необходимите хранителни и нехранителни стоки. По искане на кмета на община Болярово, Областният управител, чрез директора на РДПБЗН - Ямбол, ръководи насочването на потока от стоки към МН, в които се евакуира населението.

Със съдействието на БЧК общинският щаб създава необходимата организация за подпомагане на нормалното осигуряване на населението във всяко МН, които чрез свои представители контролират правилното осигуряване и предотвратяване на евентуално преизпасяване с основни хранителни и нехранителни стоки. За бързото и ритмично снабдяване на евакуираното население се използва съществуващата мрежа от магазини и заведения за хранене.

Осигуряването на обществения ред, организацията на движението и опазването на имуществото на евакуираните се осъществява от силите на МВР. За целта се изграждат постове за блокиране и закриване на защитената зона и за регулиране на движението. По решение на щаба и ръководителите от ЕСС, органите на МВР спират/ограничават движението на МПС в опасните зони, засегнати от земетресението.

До началото на евакуацията МВР въвежда допълнителна организация на движението по маршрутите за евакуация. След извеждането на засегнатото население се осигурява охраната на поразената зона.

МВР осъществява охраната и осигурява обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН.

По искане на кмета на общината и кметовете на населени места, определени за МН, органите на МВР осигуряват опазване на обществения ред и овладяват безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи.

По искане на териториалните органи на министерствата и ведомствата и по решение на щаба, органите на МВР осигуряват съпровождане на специализирани екипи и товари.

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности

Кметът на общината, разпоредил евакуацията и разсредоточаването, със заповед организира връщането по местата за постоянно местоживееие.

Редът за връщане на евакуираното население се определя от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, след извършен оглед на засегнатите сгради и преценка за годността им за използване по предназначение. При определянето на реда и времето за връщане на населението от основно значение е и възстановяването на водоподобаването и електрозахранването на засегнатите зони.

РАЗЧЕТ
ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

№	СЕП	ЕЦ	МН	Капацитет	Отговорници
1.	гр. Болярово				
2.	с. Ружица – площад	с. Ружица - кметство	с. Ружица - кметство	50	кметски наместник с. Ружица
3.	с. Вълчи Извор – площад	с. Вълчи Извор - кметство	с. Ружица - кметство во	20	кметски наместник на с. Вълчи Извор
4.	с. Горска Поляна – площад	с. Горска Поляна - кметство во	с. Горска Поляна - кметство	30	кметски наместник на с. Горска По- ляна
5.	с. Голямо Крушево – площад	с. Голямо Крушево - кмет- ство	с. Голямо Крушево- кметство	110	кмет на с. Голямо Крушево
6.	с. Воден – площад	с. Воден – кметство	с. Воден - кметство с. Воден - читалище с. Воден - ДГ с. Воден - Дом за стари хора	80 80 20 24	кмет на с. Воден кмет на с. Воден кмет на с. Воден директор на Дом за стари хора и кмет на с. Воден
7.	с. Малко Шарково – пло- щад	с. Малко Шарково - кмет- ство	Сграда на здравна служба Сграда на кметство- то	40 35	кмет на с. Малко Шарково кмет на с. Малко Шарково
8.	с. Странджа – площад	с. Странджа – кметство	с. Странджа - кметс- тво	22	кметски наместник на с. Странджа
9.	с. Крайново – площад	с. Крайново- кметство	с. Крайново - кметс- тво	19	кметски наместник на с. Крайново
10.	с. Стефан Караджово- пло- щад	с. Стефан Караджово – кметство	ОУ с. Стефан Кара- джово; Сградата на Чита- лицето; Детска градина- Стефан Караджово Помещение на ра-	140 130 100	кмет на с. Стефан Караджово кмет на с. Стефан Караджово кмет на с. Стефан Караджово

			ботниците	28	кмет на с. Стефан Караджово
11.	с. Камен връх – площад	с. Камен връх - кметство	с. Камен връх - кметство	10	кметски наместник на с. Камен връх
12.	с. Денница – площад	с. Денница - кметство	с. Денница - кметство	30	кметски наместник на с. Денница
13.	с. Оман – площад	с. Оман - кметство	с. Оман - кметство	20	кметски наместник на с. Оман
14.	с. Попово – площад	с. Попово - кметство	с. Попово - кметство с. Попово - здравна служба; с. Попово - сграда на училището	50 70 150	кмет на с. Попово кмет на с. Попово кмет на с. Попово
15.	с. Дъбово – площад	с. Дъбово - кметство	Дъбово - кметство	11	кметски наместник на с. Дъбово
16.	с. Мамарчево – площад	с. Мамарчево - кметство	с. Мамарчево - кметство; с. Мамарчево - читалище с. Мамарчево - сграда на здравна служба с. Мамарчево - клуб на пенсионера	80 100 80 50	кмет на с. Мамарчево кмет на с. Мамарчево кмет на с. Мамарчево кмет на с. Мамарчево
17.	с. Шарково – площад	с. Шарково- кметство	с. Шарково - кметство; с. Шарково - пенсионерски клуб	60 50	кмет на с. Шарково кмет на с. Шарково
18.	с. Ситово – площад	с. Ситово - кметство	с. Ситово - кметство	20	кметски наместник на с. Ситово
19.	с. Иглика – площад	с. Ситово - кметство	с. Ситово - кметство	20	кметски наместник на с. Ситово
20.	с. Златиница – площад	с. Златиница - кметство	с. Златиница- кметство	16	кметски наместник на с. Златиница

Забележка: Общият капацитет на местата за настаняване е души. Предполага се, че при необходимост от евакуация част от населението ще се настани при близки, роднини и приятели. За останалите, нуждаещи се от подслон, ще бъдат изградени палаткови лагери със съдействието на БЧК.

СЕП - Сборни евакуационни пунктове

ЕЦ - Евакуационни центрове

МН - Места за настаняване

План и разчет за евакуация и разсредоточаване при земетресение в община Елхово

Евакуация и/или разсредоточаване се осъществяват при обявяване на бедствено положение или при възникване на опасност от бедствие.

Съгласно чл. 10, чл. 14, чл. 15 и чл. 17 от Наредбата за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване (обн. ДВ. бр. 103 от 28 Декември 2012 г.), щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на територията на община Елхово под ръководството на кмета на общината, изпълнява следните дейности:

- организира оповестяването за евакуация и разсредоточаване;
- организира извеждането (транспортирането) на подлежащите на евакуация и разсредоточаване хора, животни и имущество;
- организира посрещането и настаняването на евакуираните, както и съхраняването на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- организира логистичното осигуряване на евакуираните и защитата на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- осъществява непосредственото ръководство на СЕП, ЕЦ и МН;
- организира охраната на територията, от която е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- организира и координира получаването и раздаването на хуманитарни помощи;
- предоставя информация за проведената евакуация и разсредоточаване;
- извършва и други дейности във връзка с провеждането на евакуацията и разсредоточаването.

1. Ред за оповестяване

Оповестяването на населението в застрашени райони се извършва чрез:

- Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението – чрез ОЦ на РДПБЗН - Ямбол;
- системата за ранно известяване **BG Alert**;
- локалните системи за оповестяване в обектите;
- електронните съобщителни мрежи и/или услуги на предприятия, осъществяващи електронни съобщения по заявка на МВР;
- комуникационната среда на МВР и други ведомства и организации;
- ресурсите на единната спасителна система и местните средства за масово осведомяване;
- други средства за оповестяване – оперативен дежурен по ОбСС, автомобили с високоговорящи уредби и др.

Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите - СЕП, евакуационни маршрути и ЕЦ, както и какво евакуираните се да вземат със себе си;
- време на следващото съобщение.

2. Места на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН):

Сборни евакуационни пунктове (СЕП) за населените места в община Елхово – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

Евакуационни центрове (ЕЦ) – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

Места за настаняване (МН) – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

3. Състав на:

• СЕП

Ръководител

Членове - специалисти по:

- регистрация и отчет на евакуиращите се;
- транспортно осигуряване;
- охрана и обществен ред;
- медицинско лице;
- информация и връзка с общинския щаб.

Задължения на членовете на СЕП:

- регистрация на евакуиращите се;
- разпределение на евакуиращите се по маршрути;
- създаване на организация за оптимално използване на превозните средства, включително и личните;
- осигуряване на охраната и обществения ред на СЕП, медицинско обслужване, минимални хигиенно-битови условия и подпомагане с храна и вода в началния период;
- подготвяне и предоставяне на информация на общинския щаб за хода на евакуацията.

• Евакуационни центрове (ЕЦ)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и регистрация;
- разпределяне по МН;
- охрана и обществен ред;
- медицинска и психологическа помощ.

Задължения на членовете на ЕЦ:

- организиране посрещането и настаняването на евакуираното население;
- регистрация на евакуираните;
- оказване при необходимост на психологическа помощ;
- консултиране;
- разпределение по местата за настаняване;
- осигуряване на охраната и обществения ред на Евакуационния център.

• Места за настаняване (МН)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и настаняване;
- медицинска помощ;
- охрана и опазване на обществения ред;
- материално осигуряване.

Задължения на членовете на МН:

- посрещане и настаняване на евакуираните;
- снабдяване на евакуираните с храна, вода, дрехи и одеяла;
- оказване на медицинска и психологическа помощ;
- охрана и опазване на обществения ред в МН.

4. Транспортни средства, необходими за провеждането на евакуацията и разседоточаването.

Евакуацията и разседоточаването се извършват с транспортни средства и/или пеша.

Автотранспортните средства за нуждите на евакуацията и други дейности се осигуряват чрез общински превоз, фирмени и частни превозвачи, имащи лиценз за извършване на превоз на пътници или товари, областна администрация и др.

Евакуиращите се с лични автомобили формират колони от по 5-10 автомобили на СЕП и след оформяне на евакуационните документи се отправят по определените маршрути към местата за настаняване, съпровождани от служебно лице на РУ на МВР - Елхово.

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разседоточаване и организация на движението

Маршрутите за временно извеждане се определят в зависимост от конкретната ситуация. Определят се маршрути, преминаващи далеч от високи и засегнати сгради, създаващи опасност от самосрутване, далеч от електропроводи високо напрежение, извън заливните зони на язовири, определят се обходни маршрути при наличие на срутени и засегнати мостове по пътищата.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разседоточените културни и материални ценности.

В зависимост от разрушителната сила на земетресението по решение на щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия се провежда организирана евакуация на всички хора и животни, както и разседоточаване на материални и културни ценности от зоната, засегната от земетресението, където охраната им се осъществява от инструктирани лица.

С приоритет на евакуация и разседоточаване при земетресение подлежат:

- деца, болни и възрастни хора;
- хора от социални, лечебни и здравни заведения, като се полагат изискванията се за тях грижи от персонала на съответното заведение;
- ценни исторически и архивни документи, научна и техническа документация;
- движими културни ценности;
- лекарствени средства, медицински изделия, кръв и кръвни продукти, медицинска апаратура и болнично имущество;
- хранителни продукти и промишлени стоки от първа необходимост, семена и фуражи;
- електронноизчислителна, комуникационна и информационна техника;
- програмни продукти;
- резервни части, инструменти, ценно оборудване, суровини и готова продукция;
- промишлени отрови, химикали, източници на йонизиращи лъчения, взривни вещества и горивно-смазочни материали;
- административни и производствени дейности и услуги;
- ценни книжа, парични знаци и скъпоценности, съхранявани в кредитни институции;
- други движими материални ценности.

Евакуацията на населението се извършва, както следва:

Населението, чиито домове са засегнати от земетресението, се евакуира след изясняване на фактическата обстановка към местата за настаняване съгласно направените разчети. Останалата част от населението се евакуира според обстановката при необходимост.

Общото време за провеждане на евакуационните мероприятия до пристигане в местата за настаняване е до 24 ч.

Основните МН са предназначени за настаняване на населението от засегнатите зони при спазване на принципа - настаняване на населението от едно място на друго при осигуряване на 4 кв. м жилищна площ на евакуиращ се.

Резервните МН са предназначени за настаняване на евакуиращите се при невъзможност да бъдат използвани основните (поради конструктивни изменения на сградите, възникнали локални пожари, заливна зона и други причини).

Решение за промяна на МН взема общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия, съгласно конкретната обстановка.

Евакуационните мероприятия в населените места се организират и ръководят от кметовете на населените места и кметските наместници.

При недостиг или невъзможност да се ползват местата за настаняване по решение на щаба се строят палаткови лагери с палатки от БЧК.

7. Осигуряване на евакуационните мероприятия.

Осигуряването на евакуационните мероприятия по време на изнасянето по маршрутите се осъществява от органите на МВР, МРРБ и други съставни части на Единната спасителна система чрез диспечерски контролно-пропускателни пунктове, регулировъчни постове и др.

Медицинското осигуряване за всеки маршрут на евакуация на населението се осъществява от лекарски екипи с линейки от ФСМП – Елхово и Ямбол.

Нуждаещите се от болнично лечение евакуирани лица се настаняват в болници по решение на РЗИ съобразно тяхното функционално състояние.

Хигиенно-противоепидемичните мероприятия се организират и ръководят от РЗИ - Ямбол.

Материално-техническото осигуряване се организира от общинска администрация. То цели предварителна подготовка на търговските обекти за осигуряване на населението от засегнатите райони и МН с най-необходимите вещи, храна и други материални средства.

Изхранване на населението

За евакуиращото се население по маршрутите за изнасяне и в МН общинската администрация със съдействието на БЧК организират подкрепителни пунктове, като се осигуряват минерална вода, безалкохолни напитки, чай, сандвичи и захарни изделия. Контролът на храните в СЕП, ЕЦ и МН се осигурява от ОДБХ - Ямбол.

Приготвянето на храната за евакуираното население се извършва основно в годните стола на към Социален патронаж, както и кетърингови фирми.

Щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на общината при необходимост изготвя заявка до Областния щаб за задоволяване потребностите на евакуираното население с необходимите хранителни и нехранителни стоки. По искане на кмета на община Елхово, Областният управител, чрез директора на РДПБЗН - Ямбол, ръководи насочването на потока от стоки към МН, в които се евакуира населението.

Със съдействието на БЧК общинският щаб създава необходимата организация за подпомагане на нормалното осигуряване на населението във всяко МН, които чрез свои представители контролират правилното осигуряване и предотвратяване на евентуално преизпасяване с основни хранителни и нехранителни стоки. За бързото и ритмично снабдяване на евакуираното население се използва съществуващата мрежа от магазини и заведения за хранене.

Осигуряването на обществения ред, организацията на движението и опазването на имуществото на евакуираните се осъществява от силите на МВР. За целта се изграждат постове за блокиране и закриване на защитената зона и за регулиране на движението. По решение на щаба и ръководителите от ЕСС, органите на МВР спират/ограничават движението на МПС в опасните зони, засегнати от земетресението.

До началото на евакуацията МВР въвежда допълнителна организация на движението по маршрутите за евакуация. След извеждането на засегнатото население се осигурява охраната на поразената зона.

МВР осъществява охраната и осигурява обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН.

По искане на кмета на общината и кметовете на населени места, определени за МН, органите на МВР осигуряват опазване на обществения ред и овладяват безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи.

По искане на териториалните органи на министерствата и ведомствата и по решение на щаба, органите на МВР осигуряват съпровождане на специализирани екипи и товари.

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности.

Кметът на общината, разпоредил евакуацията и разсредоточаването, със заповед организира връщането по местата за постоянно местоживееие.

Редът за връщане на евакуираното население се определя от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, след извършен оглед на засегнатите сгради и преценка за годността им за използване по предназначение. При определянето на реда и времето за връщане на населението от основно значение е и възстановяването на водоподобането и електрозахранването на засегнатите зони.

РАЗЧЕТ
ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

№	СЕП	ЕЦ	МН	КАПАЦИТЕТ	ОТГОВОРНИЦИ
1.	с. Гранитово – площад	Гранитово - кметство	с. Гранитово кметството училището	30 30	Кмет на с.Гранитово
2.	с. Мелница и с.М.Кирилово – площад	с. Мелница – кметство	с.Мелница– читалище, кметството и клуб на пенсионера	50 20 10	Кмета на с.Мелница
3.	с. Лесово - площад	с. Лесово - кметство	с.Лесово – Читалище Сградата на кметството	70 10	кметове на с. Лесово
4.	с. Г.Дервент - площад	с. Г.Дервент – кметство	с. Г.Дервент сградата на кметството	10	Кмет на с. Г.Дервент
5.	с. В.Поляна – площад	с. В.Поляна – кметство	с.В.Поляна – сградата на кметството	20	Кмета на с.В.Поляна
6.	с. Раздел - площад	с. Раздел – кметство	с.Раздел – кметство читалище	10 10	кмет на с. Раздел
7.	с. Лалково – площад	с. Лалково– кметство	с.Лалково – сградата в кмет-ството	40	Кмет на с. Лалково
8.	с. Чернозем - площад	с. Чернозем– кметство	Нужда от палатки	30	Кмет на с. Чернозем
9.	с. Маломирово- площад с.Славейково	с. Маломирово - кметство	С.Маломирово – Читалището	80	кмет на с. Маломирово
10.	с. Добрич – площад	с. Добрич – кметство	Сградата на кметството	70	
11.	с.Пчела - площад	с.Пчела- кметство	с.Пчела – Сградата на кметството Столова	30 10 50	Кмет на с.Пчела
12.	с.Изгрев - площад	с.Изгрев - кметство	с.Изгрев сградата на Ресторанта кметството	100 20	Кмет на с.Изгрев

13.	с.М.Манастир - площад	с.М.Манастир - кметство	с.М.Манастир кметство читалище	10 70	Кмет на с.М.Манастир
-----	-----------------------	-------------------------	--------------------------------------	----------	-------------------------

№	С Е П	Е Ц	М Н	КАПАЦИТЕТ	ОТГОВОРНИЦИ
14.	с. Трънково - площад	с. Трънково - кметство	с.Трънково – читалище, кметството и клуб на пенсионера	50 20 10	Кмета на с.Трънково
15.	с. Кирилово- площад	с. Кирилово - кметство	с.Кирилово – Читалище Сградата на кметството Залата Библиотека	10 5 5 10	кмет на с. Кирилово
16.	с. Бояново – площад с.Стройно	с. Бояново – кметство с.Стройно	с.Бояново – ритуална зала читалище младежки дом кинозала	30 10 20 20	кметове на с. Бояново и с.Стройно
17.	с. Борисово – площад	с. Борисово – кметство	с.Борисово – сградата на кметството	20	Кмета на с.В.Поляна
18.	с.Жребино - площад	с. Жребино – кметство	с.Жребино кметство клуб сградата на бивш магазин	10 10 20	кмет на с. Жребино
19.	Гр.Елхово 1 пункт района на Бол- ницата 2 пункт гр.Площад 3 пункт двора ОУ“Св.Св.Кирил и Ме- тодий“ 4 пункт двора на ОУ“П.Хилендарски“	Ул. “Чагалджа“№ 6 Ул.“Търговска“13 Ул.“Ал.Стамболийски“	МБАЛ“Св.Иван Рилски“ Читалище“Развитие“ Физкултурен салон Физкултурен салон	55 100 50 50	Кмет на община Ел- хово

Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане;

- Кмета на общината;
- Заместник кмета на общината, при отсъствие на кмета на общината, подпомагани от Общински щаб за координация на НАВР, съгласно Разчет за евакуация и разсредоточаване при пожари.

1.2. Случаи, в които се разпорежда временно извеждане;

- При възникване на пожар в сграда за масово пребиваване на хора.
- При възникване на опасност за населено място, вследствие на масов горски или полски пожар.

1.3. Маршрути за временно извеждане;

- В зоната на наводнението СНАВР се провеждат от с основните части на единната спасителна система.

Първоначално се извършва разузнаване за определяне на маршрути за предвижване до зоната на бедствието.

Планират се според конкретната пожарна и метеорологична обстановка.

1.4. Длъжностни лица от общинската администрация, отговорни за извеждането и грижите за хора, нуждаещи се от специална помощ (деца и хора в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат).

- Гроздан Иванов – зам.кмет
- Живка Йорданова- н-к отдел Хуманитарни дейности.

2. Места за временно настаняване при бедствие.

2.1. Определяне на подходящи места за временно настаняване (използване на сгради, предварително избрани за тази цел, изграждане на палаткови лагери);

- За гр. Стралджа се планира изграждането на палатков лагер за 1000 души в район „ Южен парк”като се изискват палатки от БЧК, физкултурен салон на СОУ „П..К.Яворов”, физкултурен салон на ОУ”св.св.Кирил и Методий”гр.Стралджа, както и държавни и общински сгради незасегнати от бедствието.

2.2. Оценка на наличното оборудване и недостигащото;

- След завършване на временното настаняване.

- Общината не разполага с налично оборудване.

2.3. Длъжностно лице от общинската администрация, отговорно за осигуряване на наличното оборудване;

- Гроздан Иванов - зам. кмет .;

- Цонка Стамова- домакин .

2.4. Разчет на недостигащото оборудване;

- палатки 12-14 местни - 50 бр.;

- походни легла и дюшеци (шалтета) - 1000 бр.;

- одеала - 1000 бр.;

- водоноски - 4 бр.;

- походни кухни - 2 бр.;

- ел.агрегати 10-30 KV - 2 бр.;

- автомобили за снабдяване - 2 бр.

2.5. Длъжностни лица от общинската администрация, управляващи местата за временно настаняване.

- Гроздан Иванов - зам. кмет .;

- Роска Стойкова – Секретар на община

3. Оценка на нуждите от снабдяване с храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други от първа необходимост и последваща.

3.1. Отговорно длъжностно лице от общинската администрация координиращо нуждите от храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други;

- Гроздан Иванов – зам.кмет;

3.2. Длъжностни лица, извършващи оценка на нуждите от храни, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и други;

- Гроздан Иванов – зам.кмет

- Станка Георгиева - гл. счетоводител

План и разчет за евакуация и разсредоточаване при земетресение в община „Тунджа“

Евакуация и/или разсредоточаване се осъществяват при обявяване на бедствено положение или при възникване на опасност от бедствие.

Съгласно чл. 10, чл. 14, чл. 15 и чл. 17 от Наредбата за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване (обн. ДВ. бр. 103 от 28 Декември 2012 г.), щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на територията на община „Тунджа“ под ръководството на кмета на общината, изпълнява следните дейности:

- ✓ организира оповестяването за евакуация и разсредоточаване;
- ✓ организира извеждането (транспортирането) на подлежащите на евакуация и разсредоточаване хора, животни и имущество;
- ✓ организира посрещането и настаняването на евакуираните, както и съхраняването на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- ✓ организира логистичното осигуряване на евакуираните и защитата на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- ✓ осъществява непосредственото ръководство на СЕП, ЕЦ и МН;
- ✓ организира охраната на територията, от която е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- ✓ организира и координира получаването и раздаването на хуманитарни помощи;
- ✓ предоставя информация за проведената евакуация и разсредоточаване;
- ✓ извършва и други дейности във връзка с провеждането на евакуацията и разсредоточаването.

1. Ред за оповестяване

Оповестяването на населението в застрашени райони се извършва чрез:

- ✓ Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението – чрез ОЦ на РДПБЗН - Ямбол;
- ✓ системата за ранно известяване BG Alert;
- ✓ локалните системи за оповестяване в обектите;
- ✓ електронните съобщителни мрежи и/или услуги на предприятия, осъществяващи електронни съобщения по заявка на МВР;
- ✓ комуникационната среда на МВР и други ведомства и организации;
- ✓ ресурсите на единната спасителна система и местните средства за масово осведомяване;
- ✓ други средства за оповестяване – оперативен дежурен по ОбСС, автомобили с високоговорящи уредби и др.

Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите - СЕП, евакуационни маршрути и ЕЦ, както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;
- време на следващото съобщение.

2. Места на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН):

Сборни евакуационни пунктове (СЕП) за населените места в община „Тунджа” - кметства, училища, ЦДГ и читалища.

Евакуационни центрове (ЕЦ) – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

Места за настаняване (МН) – кметства, училища, ЦДГ и читалища.

3. Състав на:

• СЕП

Ръководител

Членове - специалисти по:

- регистрация и отчет на евакуиращите се;
- транспортно осигуряване;
- охрана и обществен ред;
- медицинско лице;
- информация и връзка с общинския щаб.

Задължения на членовете на СЕП:

- регистрация на евакуиращите се;
- разпределение на евакуиращите се по маршрути;
- създаване на организация за оптимално използване на превозните средства, включително и личните;
- осигуряване на охраната и обществения ред на СЕП, медицинско обслужване, минимални хигиенно-битови условия и подпомагане с храна и вода в началния период;
- подготвяне и предоставяне на информация на общинския щаб за хода на евакуацията.

• Евакуационни центрове (ЕЦ)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и регистрация;
- разпределяне по МН;
- охрана и обществен ред;
- медицинска и психологическа помощ.

Задължения на членовете на ЕЦ:

- организиране посрещането и настаняването на евакуираното население;
- регистрация на евакуираните;
- оказване при необходимост на психологическа помощ;
- консултиране;
- разпределение по местата за настаняване;
- осигуряване на охраната и обществения ред на Евакуационния център.

• Места за настаняване (МН)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и настаняване;
- медицинска помощ;
- охрана и опазване на обществения ред;
- материално осигуряване.

Задължения на членовете на МН:

- посрещане и настаняване на евакуираните;
- снабдяване на евакуираните с храна, вода, дрехи и одеяла;
- оказване на медицинска и психологическа помощ;
- охрана и опазване на обществения ред в МН.

4. Транспортни средства, необходими за провеждането на евакуацията и разсredоточаването

Евакуацията и разсredоточаването се извършват с транспортни средства и/или пеша.

Автотранспортните средства за нуждите на евакуацията и други дейности се осигуряват чрез общински превоз, фирмени и частни превозвачи, имащи лиценз за извършване на превоз на пътници или товари, областна администрация и др.

Евакуиращите се с лични автомобили формират колони от по 5-10 автомобили на СЕП и след оформяне на евакуационните документи се отправят по определените маршрути към местата за настаняване, съпровождани от служебно лице на РУ на МВР – „Тунджа“.

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разсredоточаване и организация на движението

Маршрутите за временно извеждане се определят в зависимост от конкретната ситуация. Определят се маршрути, преминаващи далеч от високи и засегнати сгради, създаващи опасност от самосрутване, далеч от електропроводи високо напрежение, извън заливните зони на язовири, определят се обходни маршрути при наличие на срутени и засегнати мостове по пътищата.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсredоточените културни и материални ценности

В зависимост от разрушителната сила на земетресението по решение на щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия се провежда поизборна евакуация на всички хора и животни, както и разсredоточаване на материални и културни ценности от зоната, засегната от земетресението, където охраната им се осъществява от инструктирани лица.

С приоритет на евакуация и разсredоточаване при земетресение подлежат:

- ✓ деца, болни и възрастни хора;
- ✓ хора от социални, лечебни и здравни заведения, като се полагат изискванията се за тях грижи от персонала на съответното заведение;
- ✓ ценни исторически и архивни документи, научна и техническа документация;
- ✓ движими културни ценности;
- ✓ лекарствени средства, медицински изделия, кръв и кръвни продукти, медицинска апаратура и болнично имущество;
- ✓ хранителни продукти и промишлени стоки от първа необходимост, семена и фуражи;
- ✓ електронноизчислителна, комуникационна и информационна техника и програмни продукти;
- ✓ резервни части, инструменти, ценно оборудване, суровини и готова продукция;
- ✓ промишлени отрови, химикали, източници на йонизиращи лъчения, взривни вещества и горивно-смазочни материали;
- ✓ административни и производствени дейности и услуги;
- ✓ ценни книжа, парични знаци и скъпоценности, съхранявани в кредитни институции;
- ✓ други движими материални ценности.

Евакуацията на населението се извършва, както следва:

Населението, чиито домове са засегнати от земетресението, се евакуира след изясняване на фактическата обстановка към местата за настаняване съгласно направените разчети. Останалата част от населението се евакуира според обстановката при необходимост.

Общото време за провеждане на евакуационните мероприятия до пристигане в местата за настаняване е до 24 ч.

Основните МН са предназначени за настаняване на населението от засегнатите зони при спазване на принципа - настаняване на населението от едно място на друго при осигуряване на 4 м² жилищна площ на евакуиращ се.

Резервните МН са предназначени за настаняване на евакуиращите се при невъзможност да бъдат използвани основните (поради конструктивни изменения на сградите, възникнали локални пожари, заливна зона и други причини).

Решение за промяна на МН взема общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия, съгласно конкретната обстановка.

Евакуационните мероприятия в населените места се организират и ръководят от кметовете на населените места и кметските наместници.

При недостиг или невъзможност да се ползват местата за настаняване по решение на щаба се строят палаткови лагери с палатки от БЧК.

7. Осигуряване на евакуационните мероприятия

Осигуряването на евакуационните мероприятия по време на изнасянето по маршрутите се осъществява от органите на МВР, МРРБ и други съставни части на Единната спасителна система чрез диспечерски контролно-пропускателни пунктове, регулировъчни постове и др.

Медицинското осигуряване за всеки маршрут на евакуация на населението се осъществява от лекарски екипи с линейки от ФСМП – Тенево, Скалица и Ямбол.

Нуждаещите се от болнично лечение евакуирани лица се настаняват в болници по решение на РЗИ съобразно тяхното функционално състояние.

Хигиенно-противоепидемичните мероприятия се организират и ръководят от РЗИ - Ямбол.

Материално-техническото осигуряване се организира от общинска администрация. То цели предварителна подготовка на търговските обекти за осигуряване на населението от засегнатите райони и МН с най-необходимите вещи, храна и други материални средства.

Изхранване на населението

За евакуиращото се население по маршрутите за изнасяне и в МН общинската администрация със съдействието на БЧК организират подкрепителни пунктове, като се осигуряват минерална вода, безалкохолни напитки, чай, сандвичи и захарни изделия. Контролът на храните в СЕП, ЕЦ и МН се осигурява от ОДБХ – Ямбол.

Приготвянето на храната за евакуираното население се извършва основно в годните столове на училищата и ЦДГ по селата, посочени за настаняване на населението. Може да се търси съдействие и от трапезариите в селата Болярско и Победа, както и кетърингови фирми.

Щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на общината при необходимост изготвя заявка до Областния щаб за задоволяване потребностите на евакуираното население с необходимите хранителни и нехранителни стоки. По искане на кмета на община „Тунджа“, Областният управител, чрез директора на РДПБЗН - Ямбол, ръководи насочването на потока от стоки към МН, в които се евакуира населението.

Със съдействието на БЧК общинският щаб създава необходимата организация за подпомагане на нормалното осигуряване на населението във всяко МН, които чрез свои представители контролират правилното осигуряване и предотвратяване на евентуално преизпасяване с основни хранителни и нехранителни стоки. За бързото и ритмично снабдяване на евакуираното население се използва съществуващата мрежа от магазини и заведения за хранене.

Осигуряването на обществения ред, организацията на движението и опазването на имуществото на евакуираните се осъществява от силите на МВР. За целта се изграждат постове за блокиране и закриване на защитената зона и за регулиране на движението. По решение на щаба и ръководителите от ЕСС, органите на МВР спират/ограничават движението на МПС в опасните зони, засегнати от земетресението.

До началото на евакуацията МВР въвежда допълнителна организация на движението по маршрутите за евакуация. След извеждането на засегнатото население се осигурява охраната на поразената зона.

МВР осъществява охраната и осигурява обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН.

По искане на кмета на общината и кметовете на населени места, определени за МН, органите на МВР осигуряват опазване на обществения ред и овладяват безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи.

По искане на териториалните органи на министерствата и ведомствата и по решение на щаба, органите на МВР осигуряват съпровождане на специализирани екипи и товари.

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности

Кметът на общината, разпоредил евакуацията и разсредоточаването, със заповед организира връщането по местата за постоянно местоживееие.

Редът за връщане на евакуираното население се определя от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, след извършен оглед на засегнатите сгради и преценка за годността им за използване по предназначение. При определянето на реда и времето за връщане на населението от основно значение е и възстановяването на водоподобането и електрозахранването на засегнатите зони.

**РАЗЧЕТ
ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ**

№	СЕП	ЕЦ	МН	Капацитет	Отговорници
1.	с. Асеново – площад	с. Асеново - кметство	ЦДГ с. Окоп	100	кметове на с. Асеново и с. Окоп
2.	с. Безмер – площад	с. Безмер - кметство	ЦДГ с. Безмер	50	кмет на с. Безмер
3.	с. Болярско – площад	с. Болярско - кметство	ОУ с. Бояджик	150	кметове на с. Болярско и с. Бояджик
			ЦДГ с. Бояджик	70	
4.	с. Ботево – площад	с. Ботево - кметство	ОУ с. Ботево	100	кмет на с. Ботево
			ЦДГ с. Ботево	100	
5.	с. Бояджик – площад	с. Бояджик – кметство	ОУ с. Бояджик	150	кмет на с. Бояджик
			ЦДГ с. Бояджик	70	
6.	с. Веселиново – площад	с. Веселиново - кметство	ОУ с. Веселиново	150	кмет на с. Веселиново
			ЦДГ с. Весели- ново	120	
7.	с. Видинци – площад	с. Видинци – кметство	ЦДГ с. Г. Инзово	50	кметски наместник на с. Видинци и кмет на с. Ген. Инзово
8.	с. Г. Инзово – площад	с. Г. Инзово- кметство	ЦДГ с. Г. Инзово	50	кмет на с. Ген. Инзово
9.	с. Г. Тошево – площад	с. Г. Тошево – кметство	ОУ с. Скалица	150	кметове на с. Ген. Тошево и с. Скалица
			ЦДГ с. Скалица	100	
10.	с. Г. Манастир – площад	с. Г. Манастир – кметство	ОУ с. Скалица	150	кметове на с. Г. Манастир и с. Скалица
			ЦДГ с. Скалица	100	
11.	с. Гълъбинци – площад	с. Гълъбинци – кметство	ОУ с. Бояджик	150	кметове на с. Гълъбинци и с. Бояджик
			ЦДГ с. Бояджик	70	
12.	с. Дражево – площад	с. Дражево - кметство	ОУ с. Дражево	140	кмет на с. Дражево
			ЦДГ с. Дражево	100	
13.	с. Драма – площад	с. Драма - кметство	ЦДГ с. Маломир	70	кметски наместник на с. Драма и кмет на с. Маломир
14.	с. Дряново – площад	с. Дряново - кметство	ЦДГ с. Маломир	70	кметски наместник на с. Дряново и кмет на с. Маломир
15.	с. Завой – площад	с. Завой - кметство	НУ с. Завой	70	кмет на с. Завой
16.	с. Златари – площад	с. Златари - кметство	ОУ с. Бояджик	150	кметски наместник на с. Златари и кмет

			ЦДГ с. Бояджик	70	на с. Бояджик
17.	с. Кабиле – площад	с. Кабиле – кметство	ЦДГ с. Кабиле	50	кмет на с. Кабиле
18.	с. Калчево – площад	с. Калчево – кметство	ЦДГ с. Победа	100	кметове на с. Калчево и с. Победа
19.	с. Каравелово – площад	с. Каравелово – кметство	Читалище с. Сламино	100	кмет на с. Каравелово и кметски наместник на с. Сламино
20.	с. Козарево – площад	с. Козарево – кметство	ЦДГ с. Козарево	40	кмет на с. Козарево
21.	с. Коневец – площад	с. Коневец – кметство	ЦДГ с. Маломир	70	кметове на с. Коневец и с. Маломир
22.	с. Крумово – площад	с. Крумово – кметство	НУ с. Крумово ЦДГ с. Крумово	70 40	кмет на с. Крумово
23.	с. Кукорево – площад	с. Кукорево – кметство	ОУ с. Кукорево ЦДГ с. Кукорево	100 100	кмет на с. Кукорево
24.	с. Маломир – площад	с. Маломир – кметство	ЦДГ с. Маломир	70	кмет на с. Маломир
25.	с. М. Кладенец – площад	с. М. Кладенец – кметство	ОУ с. Ботево ЦДГ с. Ботево	100 100	кметове на с. М. кладенец и с. Ботево
26.	с. Межда – площад	с. Межда – кметство	ОУ с. Скалица ЦДГ с. Скалица	150 100	кметове на с. Межда и с. Скалица
27.	с. Миладиновци – площад	с. Миладиновци – кметство	НУ с. Крумово ЦДГ с. Крумово	70 40	кметове на с. Миладиновци и с. Крумово
28.	с. Могила – площад	с. Могила – кметство	ОУ с. Веселиново ЦДГ с. Веселиново	150 120	кметове на с. Могила и с. Веселиново
29.	с. Овчи кладенец – площад	с. Овчи Кладенец – кметство	ОУ с. Скалица ЦДГ с. Скалица	150 100	кметове на с. Овчи кладенец и с. Скалица
30.	с. Окоп – площад	с. Окоп – кметство	ЦДГ с. Окоп	100	кмет на с. Окоп
31.	с. Победа – площад	с. Победа – кметство	ЦДГ с. Победа	100	кмет на с. Победа
32.	с. Робово – площад	с. Робово – кметство	Читалище с. Сламино	100	кмет на с. Робово и кметски наместник на с. Сламино
33.	с. Роза – площад	с. Роза – кметство	ОУ с. Роза ЦДГ с. Роза	150 50	кмет на с. Роза
34.	с. Савино – площад	с. Савино – кметство	ОУ с. Скалица ЦДГ с. Скалица	150 100	кметове на с. Савино и с. Скалица
35.	с. Симеоново – площад	с. Симеоново – кметство	ЦДГ с. Окоп	100	кметове на с. Симеоново и с. Окоп

36.	с. Сламино – площад	с. Сламино – кметство	Читалище с. Сламино	100	кметски наместник на с. Сламино
37.	с. Стара река – площад	с. Стара река - кметство	ЦДГ с. Козарево	40	кметове на с. Стара река и с. Козарево
38.	с. Скалица – площад	с. Скалица - кметство	ОУ с. Скалица	150	кмет на с. Скалица
			ЦДГ с. Скалица	100	
39.	с. Тенево – площад	с. Тенево – кметство	ОУ с. Тенево	100	кмет на с. Тенево
			ЦДГ с. Тенево	100	
40.	с. Търнава – площад	с. Търнава – кметство	ЦДГ с. Чарган	50	кметове на с. Търнава и с. Чарган
41.	с. Ханово – площад	с. Ханово - кметство	ЦДГ с. Окоп	100	кметове на с. Ханово и с. Окоп
42.	с. Х. Димитрово – площад	с. Х. Димитрово – кметство	ОУ с. Дражево	140	кметове на с. Х. Димитрово и с. Дражево
			ЦДГ с. Дражево	100	
43.	с. Чарган – площад	с. Чарган - кметство	ЦДГ с. Чарган	50	кмет на с. Чарган
44.	с. Челник – площад	с. Челник – кметство	ЦДГ с. Победа	100	кметове на с. Челник и с. Победа
45.	ДСХ с. Болярско – площад-ка в двора на дома	с. Болярско – беседа в двора на дома	ДСХ с. Болярско	40	кмет на с. Болярско

Забележка: Общият капацитет на местата за настаняване е 2 610 души, като е предвидено настаняването в тях да става след проверка на конструкциите на сградите. Предполага се, че при необходимост от евакуация част от населението ще се настани при близки, роднини и приятели. За останалите, нуждаещи се от подслон, ще бъдат изградени палаткови лагери със съдействието на БЧК.

План и разчет за евакуация и разсредоточаване при земетресение в община Ямбол

Евакуация и/или разсредоточаване се осъществяват при обявяване на бедствено положение или при възникване на опасност от бедствие.

Съгласно чл. 10, чл. 14, чл. 15 и чл. 17 от Наредбата за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване (обн. ДВ. бр. 103 от 28 Декември 2012 г.), щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на територията на община „Тунджа“ под ръководството на кмета на общината, изпълнява следните дейности:

- ✓ организира оповестяването за евакуация и разсредоточаване;
- ✓ организира извеждането (транспортирането) на подлежащите на евакуация и разсредоточаване хора, животни и имущество;
- ✓ организира посрещането и настаняването на евакуираните, както и съхраняването на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- ✓ организира логистичното осигуряване на евакуираните и защитата на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- ✓ осъществява непосредственото ръководство на СЕП, ЕЦ и МН;
- ✓ организира охраната на територията, от която е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- ✓ организира и координира получаването и раздаването на хуманитарни помощи;
- ✓ предоставя информация за проведената евакуация и разсредоточаване;
- ✓ извършва и други дейности във връзка с провеждането на евакуацията и разсредоточаването.

1. Ред за оповестяване

Оповестяването на населението в застрашени райони се извършва чрез:

- ✓ Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението – чрез ОЦ на РДПБЗН - Ямбол;
- ✓ системата за ранно известяване BG Alert;
- ✓ локалните системи за оповестяване в обектите;
- ✓ електронните съобщителни мрежи и/или услуги на предприятия, осъществяващи електронни съобщения по заявка на МВР;
- ✓ комуникационната среда на МВР и други ведомства и организации;
- ✓ ресурсите на единната спасителна система и местните средства за масово осведомяване;
- ✓ други средства за оповестяване – оперативен дежурен по ОбСС, автомобили с високоговорящи уредби и др.

Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите - СЕП, евакуационни маршрути и ЕЦ, както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;
- време на следващото съобщение.

2. Места на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН):

Сборни евакуационни пунктове (СЕП) за населените места в община Ямбол – училища и ЦДГ – Приложение № 9.

Евакуационни центрове (ЕЦ) – училища и ЦДГ – Приложение № 9.

Места за настаняване (МН) – училища и ЦДГ – Приложение № 9.

3. Състав на:

• СЕП

Ръководител

Членове - специалисти по:

- регистрация и отчет на евакуиращите се;
- транспортно осигуряване;
- охрана и обществен ред;
- медицинско лице;
- информация и връзка с общинския щаб.

Задължения на членовете на СЕП:

- регистрация на евакуиращите се;
- разпределение на евакуиращите се по маршрути;
- създаване на организация за оптимално използване на превозните средства, включително и личните;
- осигуряване на охраната и обществения ред на СЕП, медицинско обслужване, минимални хигиенно-битови условия и подпомагане с храна и вода в началния период;
- подготвяне и предоставяне на информация на общинския щаб за хода на евакуацията.

• Евакуационни центрове (ЕЦ)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и регистрация;
- разпределяне по МН;
- охрана и обществен ред;
- медицинска и психологическа помощ.

Задължения на членовете на ЕЦ:

- организиране посрещането и настаняването на евакуираното население;
- регистрация на евакуираните;
- оказване при необходимост на психологическа помощ;
- консултиране;
- разпределение по местата за настаняване;
- осигуряване на охраната и обществения ред на Евакуационния център.

• Места за настаняване (МН)

Ръководител

Членове - специалисти по:

- посрещане и настаняване;
- медицинска помощ;
- охрана и опазване на обществения ред;
- материално осигуряване.

Задължения на членовете на МН:

- посрещане и настаняване на евакуираните;
- снабдяване на евакуираните с храна, вода, дрехи и одеяла;
- оказване на медицинска и психологическа помощ;
- охрана и опазване на обществения ред в МН.

4. Транспортни средства, необходими за провеждането на евакуацията и разсредоточаването

Евакуацията и разсредоточаването се извършват с транспортни средства и/или пеша.

Автотранспортните средства за нуждите на евакуацията и други дейности се осигуряват чрез общински превоз, фирмени и частни превозвачи, имащи лиценз за извършване на превоз на пътници или товари, областна администрация и др.

Евакуиращите се с лични автомобили формират колони от по 5-10 автомобили на СЕП и след оформяне на евакуационните документи се отправят по определените маршрути към местата за настаняване, съпровождани от служебно лице на РУ на МВР – Ямбол.

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разсредоточаване и организация на движението

Маршрутите за временно извеждане се определят в зависимост от конкретната ситуация. Определят се маршрути, преминаващи далеч от високи и засегнати сгради, създаващи опасност от самосрутване, далеч от електропроводи високо напрежение, извън заливните зони на язовири, определят се обходни маршрути при наличие на срутени и засегнати мостове по пътищата.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсредоточените културни и материални ценности

В зависимост от разрушителната сила на земетресението по решение на щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия се провежда поизборна евакуация на всички хора и животни, както и разсредоточаване на материални и културни ценности от зоната, засегната от земетресението, където охраната им се осъществява от инструктирани лица.

С приоритет на евакуация и разсредоточаване при земетресение подлежат:

- ✓ деца, болни и възрастни хора;
- ✓ хора от социални, лечебни и здравни заведения, като се полагат изискванията се за тях грижи от персонала на съответното заведение;
- ✓ ценни исторически и архивни документи, научна и техническа документация;
- ✓ движими културни ценности;
- ✓ лекарствени средства, медицински изделия, кръв и кръвни продукти, медицинска апаратура и болнично имущество;
- ✓ хранителни продукти и промишлени стоки от първа необходимост, семена и фуражи;
- ✓ електронноизчислителна, комуникационна и информационна техника и програмни продукти;
- ✓ резервни части, инструменти, ценно оборудване, суровини и готова продукция;
- ✓ промишлени отрови, химикали, източници на йонизиращи лъчения, взривни вещества и горивно-смазочни материали;
- ✓ административни и производствени дейности и услуги;
- ✓ ценни книжа, парични знаци и скъпоценности, съхранявани в кредитни институции;
- ✓ други движими материални ценности.

Евакуацията на населението се извършва, както следва:

Населението, чиито домове са засегнати от земетресението, се евакуира след изясняване на фактическата обстановка към местата за настаняване съгласно направените разчети. Останалата част от населението се евакуира според обстановката при необходимост.

Общото време за провеждане на евакуационните мероприятия до пристигане в местата за настаняване е до 24 ч.

Основните МН са предназначени за настаняване на населението от засегнатите зони при спазване на принципа - настаняване на населението от едно място на друго при осигуряване на 4 м² жилищна площ на евакуиращ се.

Резервните МН са предназначени за настаняване на евакуиращите се при невъзможност да бъдат използвани основните (поради конструктивни изменения на сградите, възникнали локални пожари, заливна зона и други причини).

Решение за промяна на МН взема общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия, съгласно конкретната обстановка.

Евакуационните мероприятия в населените места се организират и ръководят от кметовете на населените места и кметските наместници.

При недостиг или невъзможност да се ползват местата за настаняване по решение на щаба се строят палаткови лагери с палатки от БЧК.

7. Осигуряване на евакуационните мероприятия

Осигуряването на евакуационните мероприятия по време на изнасянето по маршрутите се осъществява от органите на МВР, МРРБ и други съставни части на Единната спасителна система чрез диспечерски контролно-пропускателни пунктове, регулировъчни постове и др.

Медицинското осигуряване за всеки маршрут на евакуация на населението се осъществява от лекарски и долекарски екипи с линейки от ЦСМП – Ямбол.

Нуждаещите се от болнично лечение евакуирани лица се настаняват в болници по решение на РЗИ съобразно тяхното функционално състояние.

Хигиенно-противоепидемичните мероприятия се организират и ръководят от РЗИ - Ямбол.

Материално-техническото осигуряване се организира от общинска администрация. То цели предварителна подготовка на търговските обекти за осигуряване на населението от засегнатите райони и МН с най-необходимите вещи, храна и други материални средства.

Изхранване на населението

За евакуиращото се население по маршрутите за изнасяне и в МН общинската администрация със съдействието на БЧК организират подкрепителни пунктове, като се осигуряват минерална вода, безалкохолни напитки, чай, сандвичи и захарни изделия. Контролът на храните в СЕП, ЕЦ и МН се осигурява от ОДБХ – Ямбол.

Приготвянето на храната за евакуираното население се извършва основно в годните столове на училищата и ЦДГ, посочени за настаняване на населението. Може да се търси съдействие и на фирми за кетъринг.

Щабът за изпълнение на плана за защита при бедствия на общината при необходимост изготвя заявка до Областния щаб за задоволяване потребностите на евакуираното население с необходимите хранителни и нехранителни стоки. По искане на кмета на община Ямбол, Областният управител, чрез директора на РДПБЗН - Ямбол, ръководи насочването на потока от стоки към МН, в които се евакуира населението.

Със съдействието на БЧК общинският щаб създава необходимата организация за подпомагане на нормалното осигуряване на населението във всяко МН, които чрез свои представители контролират правилното осигуряване и предотвратяване на евентуално преизпасяване с основни хранителни и нехранителни стоки. За бързото и ритмично снабдяване на евакуираното население се използва съществуващата мрежа от магазини и заведения за хранене.

Осигуряването на обществения ред, организацията на движението и опазването на имуществото на евакуираните се осъществява от силите на МВР. За целта се изграждат постове за блокиране и закриване на защитената зона и за регулиране на движението. По решение на щаба и ръководителите от ЕСС, органите на МВР спират/ограничават движението на МПС в опасните зони, засегнати от земетресението.

До началото на евакуацията МВР въвежда допълнителна организация на движението по маршрутите за евакуация. След извеждането на засегнатото население се осигурява охраната на поразената зона.

МВР осъществява охраната и осигурява обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН.

По искане на кмета на общината, определени за МН, органите на МВР осигуряват опазване на обществения ред и овладяват безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи.

По искане на териториалните органи на министерствата и ведомствата и по решение на щаба, органите на МВР осигуряват съпровождане на специализирани екипи и товари.

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности

Кметът на общината, разпоредил евакуацията и разсредоточаването, със заповед организира връщането по местата за постоянно местоживееие.

Редът за връщане на евакуираното население се определя от щаба за изпълнение на общинския план за действие при бедствия, след извършен оглед на засегнатите сгради и преценка за годността им за използване по предназначение. При определянето на реда и времето за връщане на населението от основно значение е и възстановяването на водоподдаването и електрозахранването на засегнатите зони.

Евакуация и разсредоточаване на населението на територията на община Ямбол

№	Сборни евакуационни пунктове (СЕП)	Евакуационни центрове (ЕЦ)	Места за настаняване (МН)	Капацитет (брой лица)	Отговорници
1	2	3	4	5	6
1.	ОУ „Любен Каравелов“	ОУ „Любен Каравелов“	ОУ „Любен Каравелов“ ПГЗ „Христо Ботев“ ПГТ „Алеко Константинов“ ДГ „Щастливо детство“ ДГ „Червената шапчица“ ДГ „Билияна“	840 200 200 150 245 155	Ръководител Членове - специалисти по: - посрещане/регистрация/настаняване; - разпределяне по МН; - охрана и обществен ред; - медицинска/психологическа помощ; - материално осигуряване.
2.	ОУ „Николай Петрини“	ОУ „Николай Петрини“	ОУ „Николай Петрини“ ДГ „Радост“	900 150	
3.	ОУ „Йордан Йовков“	ОУ „Йордан Йовков“	ОУ „Йордан Йовков“ ОУ „Д-р Петър Берон“ ДГ „Пролет“ ДГ „Свобода“ – филиал 2	750 870 400 100	
4.	СУ „Климент Охридски“	СУ „Климент Охридски“	СУ „Климент Охридски“ ОУ „П.Р.Славейков“ ДГ „Пламъче“ ДГ „Свобода“	550 670 250 100	
5.	ПГ „Васил Левски“	ПГ „Васил Левски“	ПГ „Васил Левски“ НУ „Св.св. Кирил и Методий“ ДГ „Слънце“ ДГ „Свобода“ – филиал 1	500 300 300 100	
6.	ЕГ „Васил Карагъзов“	ЕГ „Васил Карагъзов“	ЕГ „Васил Карагъзов“ СУ „Пиер дьо Куберген“ НУ „Проф. Нойков“ ДГ „Валентина“	350 140 200 250	

Забележка: Общият капацитет на местата за настаняване е 8670 души. Предполага се, че при необходимост от евакуация част от населението ще се настани при близки, роднини и приятели. За останалите, нуждаещи се от подслон, ще бъдат изградени палаткови лагери със съдействието на БЧК.